

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
istop. peti-vrsta
maloglasni po 150
in 20, večji oglasi
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pr. večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 jutraj
razen ponedeljka in
črneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirano
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Borba treh strank

Še nekaj tednov nas loči od dne, ko bodo angleški volivci odločili ne samo o bodoči londonski vladi, marveč tudi o političnih problemih, katerih važnost je morda še večja za druge evropske države. Volivna borba je na višku in je bolj kakor sploh kdaj doslej v tej zemlji pravega parlamentarnizma ostra in odločna.

Tri stranke se borijo za glasove volivcev in vse tri upajo na zmago svojih programov; konservativna, delavska (Labour) in liberalna stranka.

Po zlomu na Angleškem sploh prve delavske vlade Macdonalda je pred petimi leti konservativna stranka dosegla v volitvah nepričakovan uspeh. Dve tretjini vseh mandatov si je priborila in skozi pet let je njena vlada pod vodstvom Baldwina vodila državno krmilo velikega britanskega carstva. Ob zaključku petega leta vladanja lahko konservativna stranka pokaže na velike uspehe: precejšen prebitek v proračunu, aktivno trgovsko bilanco, velik razmah industrije, stalno padanje števila brezposelnih in lepe uspehe v zunanji politiki in na drugih področjih. V volivno borbo gre konservativna stranka s čvrstim prepričanjem, da bo tudi v bodoče najmočnejša stranka kljub veliki verjetnosti, da bo znatno izgubila. Opira se na svoje uspehe v vladi in stopa pred volivce z jasnimi, od vodstva odrejenimi programi:

Konservativna stranka sicer zagovarja načelo proste trgovine, vendar pa je z ozirom na razne okoliščnosti za dalekosežne koncesije domači industriji in je pogojno za zaščitno carinsko politiko proti inozemskemu uvozu in za velike ugodnosti izvozu v angleške dominione in kolonije. V zvezi s tem naj se z vsemi sredstvi podpira izseljevanje Angležev, Škotov in Ircev v dominione in kolonije, da bi v vseh delih velikega britanskega carstva prevladovala domača plemena. V svrhu pobijanja brezposelnosti so izdelani zakonski načrti, ki določajo velike koncesije industriji, ki je v krizi; pospešujejo poljedelstvo in konečno določajo direktno denarno pomoč. Zato volivni program predvideva tudi številne socialne reforme, katerih nekatere so že uzakonjene, stopijo pa v veljavo večinoma šele 1. oktobra.

Kar se tiče zunanje politike, se mora predvsem zboljšati razmerje do Združenih držav, ki je zelo trpelo vsled znanega pomorskega pakta med Anglijo in Francijo. Na prvem mestu pa se naglašajo Društvo narodov, ki ga mora Anglija z vsemi silami podpirati in s tem vse druge probleme, ki so v okviru programa ženevske mednarodne organizacije. Do Sovjetske Rusije konservativci sicer ne zavzemajo več tako odbijajočega in agresivnega stališča, vendar so še vedno protivni političnim koncesijam in zvezam.

Najbolj nevaren konkurent konservativcem je delavska stranka. Pri raznih nadomestnih volitvah, posebno pa pri zadnjih občinskih volitvah so labouristi zelo napredovali na škodo konservativne stranke. Posebno raste število njihovih pristašev med ženskim svetom. Po novi spremembi volivnega zakona imajo volivno pravico tudi vse ženske stare 21 let. Delavska stranka se v vsakem oziru razlikuje od socialističnih strank in je zato razumljivo, da ima vedno več pristašev tudi med meščanskimi krogi. V svojem programu nima niti ene od onih ekstremnih zahtev, s katerimi se dičijo sodruzi po drugih državah. Je proti vsaki nasilnosti pri izvajanju novih reform in za evolucijo. Zahteva komunalizacijo industrije, vendar pa ne na podlagi t. zv. državnega socializma, marveč na podlagi korporativnega sistema. Korporacije, ki naj bi vodile vsa socializirana podjetja, bi bile pod odločilno kontrolo parlamenta ali slične državne institucije. Jasnje je, da imajo labouristi v svojem programu številne socialne reforme. Zahtevajo ureditev vprašanja državnih dolgov in močnejše obdavljenje kapitala in bogatejših rentnikov. Glede trgovinske politike zagovarjajo princip čim najbolj mogoče neovirane trgovine v duhu svobodne svetovne konkurence. V zunanji politiki so v temeljnih smernicah vse tri stranke soglasne. Labouristi samo bolj poudarjajo potrebo gospodarskih zvez s sovjeti, definitivno ureditev reparacijskega vprašanja, črtanje medzvezniških dolgov in omejitve oboroževanja pod kontrolo Društva narodov, v nacionalni smeri pa je program in duh labouristov identičen z onimi konservativne stranke.

Liberalna stranka, ki je številčno najslabješa, stopa v volivno borbo enotna. Njeno vodstvo je zopet prevzel Lloyd George. Tudi liberalna stranka se nadeja najlepšega uspeha prvič radi tega, ker je notranja borba vsaj za čas volivne kampanje prenehala, dalje pa z ozirom na krepke »šlagerje«, ki jih je vrgel Lloyd George.

Načrt ljudsko-šolskega zakona

Zasebne šole se odpravijo - Verouk ostane obvezen predmet, katehete pa vzdržuje cerkev - Dva tipa ljudskih šol - Za učiteljstvo zelo dobro preskrbljeno - Konkordat je urejen - Avtonomija cerkve

Belgrad, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Ker je prevzelo pravosodno ministrstvo tudi ministrstvo za vero, je naravno, da se je v to ministrstvo preselila kulturnopolitična zakonodaja. Kakor je Vaš dopisnik v tem ministrstvu zvedel, je prosvetno ministrstvo predložilo tudi dr. Srsakiću v pogled osnutke ljudsko-šolskih zakonov. Vsebinska tega zakona je v bistvu ta-le:

S tem zakonom se ukinjajo zasebne ljudske šole. Verouk ostane sicer obližan predmet ljudskih šol, vendar bodo nagrade za ta pouk plačevale cerkvene občine, odnosno bodo morali v vsem skrbeti za pouk verouka cerkve. Kateheti se ne bodo več postavljali. Tisti, ki se nahajajo trenutno v službi, ostanejo še nadalje državni uradniki, toda prosvetno ministrstvo jih bo lahko premeščalo, kjer se bo pokazala potreba za namestitve. Nestalni veroučitelji se bodo odpustili iz službe.

Pouk v ljudskih šolah bo trajal osem let, od 7. do 15. leta. Šola je razdeljena na dva dela. Ljudska šola traja prva štiri leta, višja narodna šola pa naslednja štiri leta. Ljudska šola bo trajala nepretrgoma na leto po deset mesecev, za višjo narodno šolo pa so določene olajšave in skrajšan pouk. V ljudskih in višjih šolah se odpravijo vsi posebni učitelji za posamezne predmete. Vsak učitelj bo poučeval vsak predmet v svojem razredu. Posebna važnost se polaga na to, da se vrši pouk zlasti v večjih krajih, obrtnih in trgovskih središčih dopoldne in popoldne. V višjih narod-

nih šolah se bo pouk usmeril na zahteve širokih slojev tako, da bo imela šola v mestih in trgih obrtni in trgovski značaj, na kmetih pa bo usmerjena na potrebe kmetijskega življenja.

Za graditev šol se ustanovi pri Hipotekarni banki poseben sklad, iz katerega se bodo dajala kratkoročna posojila. Poleg tega bo država vsako leto vstavila v proračun posebno vsoto, iz katere bodo dobivale podpore za zgradbo šol siromašne občine.

Izredno dobro je preskrbljeno za učiteljstvo. V tem oziru je v novi šolski zakon prišla skoro vsa vsebina prejšnjih zakonskih načrtov, ki so bili pred parlamentom, in sicer glede dolžnosti občin, da preskrbijo učiteljstvo stanovanja in drugo.

Z ljudskim šolstvom so združeni tudi zavodi in tečaji za gospodarstvo, za manj nadarjeno in pohabljen mladino, za analfabete, za tečaje za narodno omiko. Pri nas uvedene ponavljalne šole se s tem zakonskim načrtom ukinjajo.

Najprej treba skieniti konkordat.

Iz najbližje okolice pravosodnega ministrstva je Vaš dopisnik zvedel, da je glede strogo cerkvenopolitične zakonodaje njegovo mnenje o ureditvi verskih vprašanj in o odnošaju cerkve do države to-le: Predvsem je skieniti konkordat, s čigar rešitvijo je zveza-

nih mnogo zadev, na katerih je cerkev neposredno interesirana. Sem spada ureditev medverskih odnošajev, ker se ne sme dalje odlagati, dalje zadeve vzgojne strani mladine in šolski zakoni. Ureditev vseh teh vprašanj brez konkordata pomenja filium ante patrem, ker bi se moralo eventuelno to kasneje revidirati, če bi se s posameznimi odredbami cerkev na neben način ne strinjala.

Glede ureditve cerkvene uprave je pravosodno ministrstvo na stališču, in sicer glede katoliške in pravoslavne cerkve, da država cerkvam popolno avtonomijo za upravo materialne imovine in popolno skrb za vzdrževanje cerkev in cerkvenega uradništva, duhovnikov ter sploh osebja. Država bi s svoje strani dajala prispevek kot dosedaj, s to razliko, da bi vso vsoto, ki pripada na posamezne cerkve, tej cerkvi izplačala. Stvar cerkve pa je, kako je dalje uporabi in razdeli za svoje osebne in materialne potrebe. V kolikor te vsote ne bi zadostovale za vzdrževanje cerkev, bi država dovolila, da se razpiše cerkveni davek, katerega bi država pobirala.

Pravosodno ministrstvo prepušča dalje cerkvam, kako uporabljajo svojo imovino, je pa mnenja, da bi se vsa imovina dala pod golovo nadzorsvo, da bi se dohodki iz imovine posameznih škofij proporcionalno razdeljevali po potrebah posameznih škofij, ker so nekatere škofije bogate, druge pa izredno revne.

Miren 1. maj v državi

Kakor v Sloveniji, tako je tudi po vsej državi minil prvi maj brez vseh incidentov. Prvi maj je minil ko vsak drug dan in večinom so bili vsi obrati in vse trgovine odprte. Le manjše skupine delavcev so priredile izlete v okolice.

V Zagrebu so nekateri agitirali, da tramvaj ne bi vozil, pa čeprav je bilo odrejeno, da mora voziti tramvaj ko običajno. Ta agitacija pa je bila čisto brez vsakega uspeha in tramvajski vozovi so prišli v jutranjih urah iz remize ter vozili ves dan, ko običajno. Sirene v tovarnah so kakor druge dneve pozvale delavce na delo in ti so skoraj brez izjeme prišli v obrate. Le tu pa tam je bilo koga videti z rdečim nageljnom in nekaj voz je bilo okrašenih z zelenjem in to je bil ves znak 1. maja.

V Belgradu je bil prvi maj popolnoma miren. Policija ni niti ukrenila obsežnejših priprav, ker je vse računalo z mirnim potekom prvega majnika. Večinoma so delale vse tovarne, le grafično delavstvo je, kakor povsod drugod, praznovalo 1. maj korporativno in ni zato izšel noben list v državi.

Zahteve mariborskih gostilničarskih zadrug

Belgrad, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Zveza gostilničarskih zadrug mariborske oblasti je poslala trgovinskemu ministrstvu to-le resolucijo:

Obrtno-pravna ureditev gostilničarske, kavarniške in hotelske obrti naj bi bila pridržana izključno enotnemu obrtnemu zakonu. V tem pogledu je izključiti vso ingerenco finančnega in notranjega ministrstva. Takšni zakon naj ureja izključno fiskalne zadeve, kakor velja to glede drugih obrti. Specialne odredbe glede te obrti lahko izda trgovinsko ministrstvo v posebnem pravilniku po zaslišanju gostilničarskih strokovnih organizacij in pristojnih zbornic.

Novi zakon naj uzakoni obvezno članstvo v zadrugnih organizacijah za celo državo, kakor velja to za Slovenijo in Dalmacijo.

Dokler se za gostilničarsko obrt ne ustanovi posebna zbornica, se mora gostilničarski

obrti v industrijski, trgovski in obrtni zbornici zagotoviti primerno interesno zastopstvo v samostojnem strokovnem odseku, ali vsaj v okviru obrtnega, na noben način pa ne v trgovskem odseku. Gostilničarstvo, hotelirstvo in kavarništvo kot eno najvažnejših obrti, ki ima celo svoj ustroj glede na potrebo, pripravljane hrane, kletarjenja, vse znake predelovalne in postrežbene obrti, se izjavlja sploh in odločno proti nameri, da bi se uvrstilo med trgovsko obrt, bodisi v obrtnem zakonu ali tudi samo glede zastopstva v trgovskih, obrtnih in industrijskih zbornicah. S trgovstvom nima gostilničarstvo v splošnem skupnega interesa. Po mnenju gostilničarjev ne obstoja danes v državi nobena organizacija, v kateri bi bile te obrti združene. Uvrstitev gostilničarjev med trgovsko obrt bi tudi ne odgovarjala duhu obrtne zakonodaje in dosedanjih tradicij v

te razmerja do Združenih držav ne glede na zavezništvo, pri čemer Lloyd George predvsem misli na Francoze. Glede sovjetske Rusije zagovarja milejša stališča od konservativcev, vendar pa zbližanje ne sme imeti niti najslabše osnove, ki bi bila protivna političnim interesom imperija.

Kljub živahni borbi za volivce pa so tudi pri tej priliki vse tri stranke ostale doslej na terenu programatske borbe in je angleško ljudstvo znova dokazalo, da zna ločiti politiko od demagogije.

krajih strokovno najbolj razvitega gostilničarstva. Gostilničarstvo zavzema v našem javnem, posebno družabnem življenju ter glede na fiskalni interes in narodno gospodarstvo vobče tako važno mesto med obrtniki, da že iz teh razlogov ne kaže spreminjati položaja, ki ga zavzema ta stroka med našimi obrti, in jo pridružiti trgovski stroki, s katero ima toliko skupnosti, kakor vsaka druga obrt, pač pa nasproten interes.

Od iste zadruge je dobilo finančno ministrstvo spomenico, v kateri se zavzema za odpravo točilnih taks, in sicer po tarifni postavki 62 taksnega zakona. Ta taksa ni nič drugega, kakor posebna oblika trošarine. Dalje se zavzema proti določbam novega zakona, da se imajo popisali vse zaloge žganja in vina ter da se mora razlika na novi trošarini doplačati do 15. maja, kar je po njihovem mnenju popolnoma neizvedljivo. Gostilničarji zahtevajo za izhlapevanje, kalo in drože primeren popust, ki bi bil za državo malenkosten, med gostilničarji pa bi vzbudil zaupanje, ker bi vedeli, da jim ni treba plačati davka od predmeta, ki ga davčni obvezanec nima, oziroma ga ne more koristonosno uporabiti.

Nadalje se opozarja na dejstvo, da se v novih trošarinskih predpisih daje popust le velikim podjetjem, za mala podjetja pa takih popustov ni. To je vzbudilo med člani in malimi obrtniki nerazpoloženje.

Uspeh slov. gostilničarjev

Belgrad, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Tu se je mudila deputacija slovenskih gostilničarjev, ki so jo tvorili gg.: Kavčič iz Ljubljane, Cerar iz Kamnika in Oset iz Maribora.

Deputacijo je sprejel gg. Gospodnetič in ji obljubil, da se bo plačevanje povišane trošarine, ki bi se morala plačati že 15. maja, odložilo do konca leta. Dovoljeni bodo tudi obroki. Prvi obrok bo znašal deset odstotkov.

Nadalje jim je obljubil, da se register na pivo ukine. Glede registra na vino in žganje se bodo še vršili razgovori in se bo skušalo priti do sporazuma.

Odpisala se bo oblastna trošarina, ki se obračunava pri državni trošarini.

Deputacija je nadalje zahtevala, da se zniža trošarina na alkohol, ki je v založnih kletih. Izvede naj se nadalje izenačenje taks na plesne zabave v vsej državi.

Deputaciji je bilo obljubljeno, da dobe gostilničarji poseben odsek v zbornicah za TOI, če te ostanejo skupaj, če pa pride do ločitve zbornic, potem dobe gostilničarji svoje zbornice.

Inspektor v notranjem ministrstvu Jančević je obljubil deputaciji, da bo poslal vsem velikim županstvom okrožnico, da naj do skrajnosti omeje koncesije za otvarjanje novih gostiln, točilnic in bifejev.

O Jeanne d'Arc in o njenih proslavah

V Parizu, aprila 1929.

To leto je pod znamenjem spomina preproste kmečke dekle, v kateri Francozje častijo junakinja in svetnico, Jeanne d'Arc, la bonne Lorraine, je vsela nepričakovano, kakor čudo od Boga poslano, pred pešto leti, ko je šlo Franciji za biti in ne biti. Zgodba v vsej svoji resničnosti meji na neverjetno, kakor najbolj drzne legende.

V začetku petnajstega stoletja so se Angleži skoro docela polastili Francije. Kraljevič je bil slaboten, neodločen in so mu bile bolj v mislih žene kakor pa državni posli. Plemiči so obrnili plašč po vetru in se ni bilo nanje računati, tako da sovražnik pri svojem prodiranju ni nikjer našel na resen odpor. Položaj je bil brezupen, oni pa, ki je bil ljudstvu simbol in ki naj bi deželo rešil, je preživljal na razkošnih gradovih lepe selšne dni. Ko je bila sila najvišja, so se prikazovale preprosti pastirici na paši svetnice; na njihov nasvet je zapustila domačo vas in neizvedena v svetu in njegovih zvijačah šla izpolniti svoje visoko poslanstvo. Ime ji je bilo Ivanka, iz zdrave kmečke družine v majem lorrainskem kraju Domremy. Spremljal jo je nekaj njenih ljudi. Jezdili so naravnost do mesta, kjer se je takrat okoli kraljeviča šepiril oholi dvor. Tako je bilo dekle samozavestno, da se dvorjanom in plemičem ni posredilo zagraditi ji pol do prestola. Govorila je vsepoved o višjih poveljih, o sveti Katarini. Da bi jo odvrgli in se posmehevali nad njo, so ji dali, da izbere iz gneče, kdo je kraljevič, češ saj si navdahnjena kot govoriš. Našla je tudi preko te zvijače; v kratkem pogovoru je Dauphinu vdahnula zaupanje in ponos. Dal ji je ob začetku nekaj vajakov. Kjerkoli se je pokazala s svojim belim bandercem, povsod so se ji v strahu umikali sovražniki. Zmagala je sledila zmagi in kmalu ji je bilo mogoče izpolniti obljubo: povesti zlahkoma kraljeviča na kronanje v Reims. Angleži so se med tem umikali bolj in bolj proti severni Franciji in Angliji. Zlasti, ko se je posrečilo junaški pastirici premagati obleganje Orleansa, se je zbudila francoska zavest in se je dežela predramila iz strgšnega morečega sna. Toda kakor da je izpolnila s kronanjem svoje najvišje poslanstvo, se vodnica vojska ni več počutila tako varno in nezmagljivo kakor poprej. Ali so njeni nebeški vodniki utihnili. Pred Parizom, ki je bil še vedno v angleških rokah, je bila lahno ranjena; pred Compiegnom iznova in nato vjeta. Angleži so okoli nje izkristalizirali vso mržnjo izgubljene vojske. Proglasili so jo za čarovnico, brezbožnico, malikovalko in kar so si sploh hudega mogli izmisliti. Ko je bila v njihovih rokah, so jo mučili telesno in duševno, dokler ni izmučena na vsa njihova vprašanja pristala. V maju 1431 so jo sežgali na glavnem trgu v Rouenu: čarovnica, malikovalka, brezverka, svetoblinka so zapisali nad njeno glavo. Njen pepel je krvnik razsul v veter in njeno srce, ki ni hotelo zgoreti, je vrgel v Seino. Zlahkoma francoski kralj bi jo mogel rešiti; pa je mirno sedel na svojem iznova utrjenem prestolu. Pravijo, da se je že nekaterih pričujočih polastila groza: slutili so, da so umorili nedolžno.

Kasnejša stoletja so skušali popraviti krivico; pregledali so proces in ga spoznali zmotnim; ne le ljudstvu, kateremu je bilo preprosto kmečko dekle vedno pri srcu, tudi gosposka, plemstvo in kralji so jo kmalu obdali z bleskom, s kraljskim se nihče v zgodovini ne more ponasati. Cerkev jo je proglasila za blaženo in nato svetnico.

Taka je v kratkem zgodba deklice, ki bi jo pripovedoval obširneje v vsej njeni barviti neverjetnosti, če ne bi bil prepričan, da je tudi vsakemu Slovencu znana njena postava, v kateri se tako čudovito lepo prepleta deviška milina z junaštvom.

Zgodovina je postavila Jeanne d'Arc na visoko mesto. Da ni bilo nje, bi danes Francije ne bilo. V tem letu so se namenili Francozje v hvaležnosti proslaviti spomin one, ki je ob početku vse njihove slave. Na vsej poti iz njene rodne vasi postavljajo spomenike, znamenja, vzdavajo plošče, tako da bo v živo deželo vrisana črta, po kateri bodo romala pobožna srca. Dan za dnem sledijo časopisi dogodbom, ki jih stoletja niso uspeli pregrniti. Izdali so znanke z njeno podobo, ki bo tako prodrla do najoddaljenejših vasi, do najbolj zakrknjenih samotarjev, preko meja. Nihče se ne bo mogel umakniti svetlemu valu, ki gre čez deželo. Proslave si sledijo. Mesta tekmujejo v njih. Rojstna vas z zborom njenih potomk, nečakov in nečakinj, Domremy, Rouen, Orleans, Reims. In v kolikor vsa ta nadkriljuje Pariz, v toliko jih je tudi skušal preseči v sijaju prireditve.

Velika palača je zato kot nalašč. Prostorna, veličastna, bleščača, zgrajena tako, da zazvija le s svečanostmi in visoko gospodo in množicami. Postavili so jo v žarišče najboga-tejših in najodličnejših okrajev ob mostu Aleksandra III., v bližini Invalidov, kjer počiva Napoleon, nedaleč od z vrhovi obdane doma predsednika republike, med več-nolepo Seino in šumnimi Champs Elysées. Da bodo v njej svečanosti, so namenili v srednjeveškem slogu sestavljeni in bogate okrašeni leiaki.

Žrtve komunističnega hujskanja

Zalostna bilanca 1. maja v Berlinu -- Komunisti dolžijo socialde-mokrate za hrvo-prelitje -- Mirne proslave v Franciji, Angliji in drugod

Berlin, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Bilanca bojev v Berlinu na dan 1. maja je prav žalostna: Bilo je 9 mrtvih, okoli 200 težko ranjenih, 880 pa aretiranih, od katerih jih pride pred sodišče 125 radi večjih deliktov. Ostale aretirance so zaenkrat izpustili. Število mrtvih se bo najbrže še povečalo, ker je več težko ranjenih v smrtni nevarnosti. Dosedaj sta bila identificirana samo dva mrtveca, ker so komunisti naročili svojim ljudem, da naj nihče ne nosi pri sebi legitimacijskih listin. Dva aretirana komunistična poslanca Schulz in Ende sta bila danes izpuščena ter se bosta morala zagovarjati radi upiranja proti državni oblasti. Največ žrtv je bilo ponoči. Spopadi so se vršili na raznih prometnih križiščih v mestu. Podnevi ni bilo toliko nesreč, ker se je policiji vedno posrežilo, razpršiti manjše in večje gruča s pendrekom in s pomočjo gasilskih brizgalnic. Središče nemirov sta bila ponoči Weeding in Neukölln, kjer so bile zgrajene barikade in so jih varnostne čete morale naskakovati. Nastopili so oklopni avtomobili, streljalo se je iz karabink in revolverjev. Policija je končno obvladala položaj, morala pa je do jutra ostati na bojiščih, da prepreči ponovna zbiranja. Nočni boji spominjajo na najtežje dneve iz časa spartakistov. Najbolj krvavi boji so bili v Köslinerstrasse. Ob šestih zvečer so komunisti zgradili barikade z vozmi, plinskimi cevmi, kamenjem in trami. Ko je nastopila policija, so jo obstreljevali iz oken in streh sosednjih hiš, policija je naskočila hiše in boj z demonstranti je trajal od 7 do 10 zvečer. Policiji je pošla vsa municija ter so ji morali dovesti novo municijo z oklopnimi avtomobili. Sanitetni vozovi so neprestano vršili službo in odpeljali 6 mrtvih in 20 težko ranjenih. Na hišah se poznajo številni streli. Ko je boj tam ponehal, se je začel v Neuköllnu. Tam so demonstranti ob 10 zvečer gradili barikade in razbili vse cestne svetiljke, tako da je bilo na cesti popolnoma temno. Podrli so tudi drevesa in jih porabili za barikade. Policija so napadli s kamenjem in ostrim streljanjem. Prišlo je do pravega boja, v katerem sta bila mrtva 1 moški in 1 ženska, 7 je bilo težko ranjenih, mnogo pa lahko ranjenih. Izločena okna trgovin so razbita. Več trgovin je bilo oplenjenih. Močne policijske straže peš, na konjih in v avtomobilih stražijo na cestah, na kar ni prišlo več do izgrediv.

Berlin, 2. maja. (Tel. »Slov.«) O krvavih dogodkih se je govorilo danes tudi v nemškem državnem zboru, ki je bil močno zastražen radi eventualnih komunističnih demonstracij. Pred otvoritvijo se je klicali komunisti: »Kje so ostali morilci!« Ko je nemško-

Macdonald za korporativno zastopstvo

London, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Volivna borba je stopila v interesanten stadij šele z govorom voditelja delavske stranke Macdonalda, ki ga je imel v Londonu. Macdonald namreč v tem govoru ni razvil samo svojega programa z ozirom na aktualna vprašanja brezposelnosti, trgovinske politike in mednarodnega položaja britanskega imperija, ampak je tudi postavil kot program delavske stranke nov princip, ki je bil doslej označen samo v angleški nacionalistični literaturi, ni se pa še formuliral kot aktualna politična zahteva. »Mi si postavljamo za cilj,« tako je dejal v svojem govoru Macdonald, »da se spremeni struktura vlade v soglasju z razmerami

Vse kar je nekaj služilo v oporo raznim razslavam, stopnišču, predele, stene, so odstranili. Po sredi se je po dolžini palače raztezal elipsast prostor za igralce, vse okoli prav do sten so bile razvrščene tribune, kjer je bilo vse črno naroda; po desetstič bi moral šteti. Prav nasproti glavnim vhodom je bila loža za oficijelno-gospodo. Seveda je bila polna in si v njej videl predsednika Doumerguea z njegovim vedno ljubeznivim nasmeškom, vojaškega poveljnika mesta, velikega invalida Gourauda vojnega ministra in kaj še vse drugih, ki so ti znani po slikah in karikaturah. Igralcev ni bilo nič manj kakor dvatisočpetsto. Oblečeni v pisane vesele srednjeveške obleke, moške v barvanu in brokatu, kjer se je eleganca bohotila z domišljijo, žene v svilu in čipkah in v dragotinah z visokimi koničastimi pokrivali, ki so najpriprostejša dekleta priličila plemenitim. Ob pogledu nanje se ni bilo težko zamisliti v daljno petnajsto stoletje. Zlasti ne, ker se je ta množica pregibala, spreved se je vrstil za sprevedom, ob zvokih vijole, dude in brenkače in drugih srednjeveških glasbil in s pesmimi iz tistih časov. Tu in tam se je ustavila gruča okoli menestrela, zabavnega šalijevca, v hudiča oblečenega čarovnika ali plesalca. Vse to si je sledilo brez prestanka in ker so se te živahne skupine tvorile hkrati na več mestih, nisi vedel kam bi pogledal. In ko si bil ves vtopljen v duh časa, je pričelo glavno, čemur je bilo vse dosedanje le priprava. V sprevedu za konjeniki v bogatih opravih in jeklenih oklepih je prijezdila ona sama, Jeanne d'Arc. Dva moča sta vodila za povodce konja, vsega pregrnjenega z nebes-

nacionalni podpredsednik Gräf namesto Löbeja otvoril sejo, so klicali: »Kje pa je ostal socialnodemokratski kozaski hetman!« Komunist Pieck je potem zahteval, da mora državni zbor glede dogodkov zavzeti svoje stališče. Komunist Loew, predsednik zveze rdečih frontnih bojevnikov, ki je prišel z zbornico v društveni uniformi z rdečim rediteljskim znakom na rokavu, je zmerjal: »Moril-ska drhal!« Socijaldemokratskemu poslancu Winklerju so komunisti metali v glavo razne tiskovine, ker je pred par dnevi napovedal, da bodo komunisti slavili 1. maj tako, da bo 200 mrtvih. Po ostrem prerekanju med socijalnimi demokrati in komunisti, je zbornica odklonila predlog, da se uvede razprava o dogodkih 1. maja ali državni zbor odgodi. Komunisti so zato v znak protesta izjavili, da se nadaljnjih posvetovanj ne bodo udeležili, in so zapeli delavsko internacijo. Med tem je Löbe prevzel predsedstvo in zaključil sejo. Po polurni pavzi jo je zopet otvoril, na kar se je začela proračunska debata.

Berlin, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Položaj v Weedingu je bil danes zelo kritičen. Bili so se, da ne bi izbruhnili novi nemiri. Vendar so močne policijske straže razpršile velike množice, ki so se zbirale na večerajšnjem bojišču. Ostre policijske odredbe so bile izdane za nočnejši večer, ker se prebivalstvo boji komunističnih protestnih zborovanj, ki so bila sklicana za zvečer.

Hamburg, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Radi berlinskih dogodkov se je v hamburskih ladjedelnicah danes začela delna stavka. Oblastva so strogo zastražila predor pod Labo.

Pariz, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Proslava 1. maja je potekla brez incidentov. Mobilizirana je bila vsa policija, ki je bila ojačena z več polki republikanske garde in na konjih in z redno vojsko. Razen tega so v torek zvečer aretirali celotno aktivno stanje komunistične stranke, skupaj 3500 oseb, radi česar se bile mase, ker so bile brez voditeljev, brez vsake moči. Komunistični list »Humanite« je bil konfisciran. Inozemcev je bilo aretiranih 350, ki bodo najbrže izgnani. Razen avtotaksijev so bila v prometu vsa druga vozila.

V velikih mestih, po deželi in v industrijskih centrih je bil dan zelo miren. V Marseillu so položili temeljni kamen nove delavske borze.

London, 2. maja. (Tel. »Slov.«) V Londonu je bila proslava 1. maja mirna. Velika policijska straža je spremljala spreved komunistov, ki je bil namenjen v Hyde Park. Po zborovanju pa so se komunisti mirno razšli.

moderna gospodarskega življenja. Mi hočemo ustvariti kolektivni organ, ki bo na socialno pravičen način urejeval odnose med kapitalom in delom. Temu svetu naj bi predsedoval ministrski predsednik, pripadali bi mu pa kot člani predstavniki delavskih strokovnih organizacij in predstavniki industrije. Ta zbornica naj bi študirala in stavljala načrte in predloge glede vseh vprašanj gospodarskega življenja, ki posegajo v celotno politično življenje imperija.« Govor Mac Donaldov se posebno z ozirom na to programatično zahtevo, v kateri je princip korporativno-stanovskega sistema, zelo komentira.

no modrim baržunom, v katerem so se belili lilijni cveti, znak kraljev. Visoko vzravnana v sedlu je sedela ona, v oklepih od nog do glave, kakor jo poznaš po spomenikih in knjigah. Tenko, sloko, lepo dekle, ki je v izrazu znala združiti junaško odločnost in deklislo milino. Prava Jeanne d'Arc je bila prejone bolj polna, robustna, rdečelična, manj lepa celo, toda jo je domišljija v ljubezni vso presojila z lepoto. Objezdila je ves prostor in povsod zbudila navdušeno ploskanje, ki ni toliko veljalo njej, lepi jahačici, gospodični Suzanne Molitor, kakor oni daljni, katere senco je pričarala. Nato je stopila s konja in sedla v zanjo pripravljen prestol. Tedaj je dano znamenje za viteške igre. Razvrščali so se vitezi v zlatih in srebrnih oklepih z vihrajočimi perjanicami, katerih je vsakemu sledil hlapec z bandercem in barvami. Bili so med njimi nekateri resnični potomci starih plemiških rodbin, katerih grb so nosili. Tako na primer mladi La Tremoille na zlahtnem belcu, da omenim le enega. Prišli so lokostrelci, pešci so se borili na meč varujoč se z ogromnimi ščiti. Jezdci so na razne načine kazali svojo ročnost, na kar je začel pravi turnir. Lomila so se kopja, zveneli oklepi, hrzali konji; zgetel se je meč iz katerega je ponosno izšel zmagovalček. Ko je bilo vse končano, je Jeanne d'Arc še enkrat zajahala konja in za zaključek obšla celo igrišče; za njo pa ves trop vitezov, dvorjan, meščank in meščanov.

Počasi smo se trli proti izhodu. Vsak je zamisljen zrl predse. Tako so nas iz modernega mrzličnega vrveža le žive podobe zamamile v davne sanje.

Kralj pride v Zagreb

Zagreb, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Po zadnjih informacijah iz Belgrada bi skoro imel priti v Zagreb Nj. Vel. kralj. Nastanil bi se v nadškofijskem dvorcu na Brezovici. Ta vest je v Zagrebu izzvala silen interes, ker se je v zadnjem času čulo, da je kraljev prihod v Zagreb odložen. Kakor izgleda, je sedanja vest točna. V banskem dvorcu se že vršijo priprave, ker se pričakuje, da bo kralj stanoval, razen na Brezovici, tudi v zgodovinskem banskem dvorcu v Zagrebu. Med meščanstvom je za sprejem velik interes. Ustanovile se je že damski odbor, ki bo pripravil vse potrebno za sprejem.

Pritožba proti ljubljanskemu proračunu

Belgrad, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Sem je prispelo zastopstvo ljubljanskih obrtnikov in gospodarskih krogov ter hišnih posestnikov. Gospodarske korporacije so poslale finančnemu ministru protest proti proračunu ljubljanske občine z izjavo, da bodo proti proračunu zakonito vložile pritožbo. Proračun se preje ne sme rešiti. Pri pritožbi rabijo podatke, ki jih sedaj niso mogli dobiti. Ko bodo gospodarske organizacije vse to uredile, bodo odpisale v Belgrad posebno deputacijo. Za nove občinske davščine, tako pravi spomenica, je treba zakona in ne zadošča navaden občinski sklep.

Uredba o reorganizaciji ministrstev gotova

Belgrad, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Ministrstva so v glavnem končala dela na uredbah, ki naj končno uredijo preosnovo v posameznih ministrstvih. Te uredbe, ki bodo v kratkem izšle v »Službenih novinah«, vsebujejo tudi prehodne odredbe, dalje roke, v katerih naj se vsa organizacija izvede. Hkrati bodo določale, kaj je naloga vodilnih uradnikov, ki stoji na čelu obstoječih oddelkov in kaj je z uradniki, ki so vsled preosnove izgubili svojo položaj. Proračuni ukinjenih oddelkov se bodo porabili za stroške preosnove, ostali pa se bodo smatrali za proračunske prihranke. Preosnovi bo takoj sledila vpokojitev in razvrstitev uradništva in končna razporeditev uradnikov.

Pol milijona najemnine za ljubljansko realko

Belgrad, 2. maja. (Tel. »Slov.«) Prosvetno ministrstvo je podpisalo pogodbo s Kranjsko hranilnico v Ljubljani glede najemnine ljubljanskega realnega poslojja. Najemnina bo znašala letno 500.000 Din.

Sava narašča

Sremska Mitrovica, 1. maja. Sava je pričela hitro naraščati. Včeraj je kazal vodomer 569, danes zjutraj pa že 594, zvečer pa je voda dosegla že kritično višino, ki je pri Sremski Mitrovici 600. Sava je pričela naraščati vsled narastlih pritokov: Une, Vrbasa in Drine. Poljedelsko ministrstvo je odredilo permanentno varnostno službo in poklicano je tudi vojaštvo na pomoč, da zgradi nasipe.

Eden morilcev Protogerova ubit

Sofija, 1. maja. Razračunavanja med makedonstvujašimi se nadaljujejo in vedno padajo nove žrtve, nikdar pa ni atentator ujet. V Sofiji se je izvršil danes nov atentat, žigar žrtve je bil eden od morilcev Protogerova in rodbina njegovega prijatelja. V Gempelskem predmestju, kjer stanujejo sami Macedonci, je bil danes ubit Macedonac Džozdanov, eden od morilcev Protogerova. Džozdanov je bil pri svojem prijatelju peku Trojanovu. V pekariji sta bila tudi Trojanova hči in sin. Nakral je nekdo pomolil skozi vrata samokres in pričel streljati. Vsi so se hitro poskrili. Pekova hči pa se ni mogla skriti in jo je zadela krogla ter jo ubila. Nato sta vstopila dva neznanca v pekarijo ter je prvi ustrelil Džozdanova, drugi pa je težko ranil peka. Sin se je skril za omaro in ga morilec niso opazili. Džozdanov je dobil pet krogelj in je bil na mestu mrtve. Po atentatu sta atentatorja ušla in ju policija ni mogla najti.

Belgrajske vesti

Belgrad, 2. maja. Nj. Vel. kralj je odpotoval na Belje. Novo imenovani dubrovniški škof dr. Iv. Carević je v pravosodnem ministristvu položil prisego.

Konferenca o vprašanju kontrole izvoza kmetijskih pridelkov se bo vršila prihodnjo sredo v kmetijskem ministristvu.

V čin podpornika je bilo v vojni akademiji v Doljem gradu povišanih 63 gojen-
cev tega zavoda.

Večji vojni ukaz je izšel. Z njim se postavljajo novi upravni častniki.

Za popravo katoliških cerkev je odobreno: za Belgrad 20.000, za Smederevo 5000, za Travnik 15.000, za Široki breg 15.000, za frančiškansko cerkev v Saregradu 5000 Din.

Kdor ne uboga

ga tepe nadloga. To so že mnogokrat okusili gospodje, ki ne polagajo važnosti na fino blago in vzoren kraj, kar vse bi lahko pravo ugodno dosegli pri trdki DRAGO SCHWAB, Ljubljana.

Kaj je novega

Koledar

Petek, 3. maja: Najdenje sv. Križa. — Jutri: Florijan, Antonija.

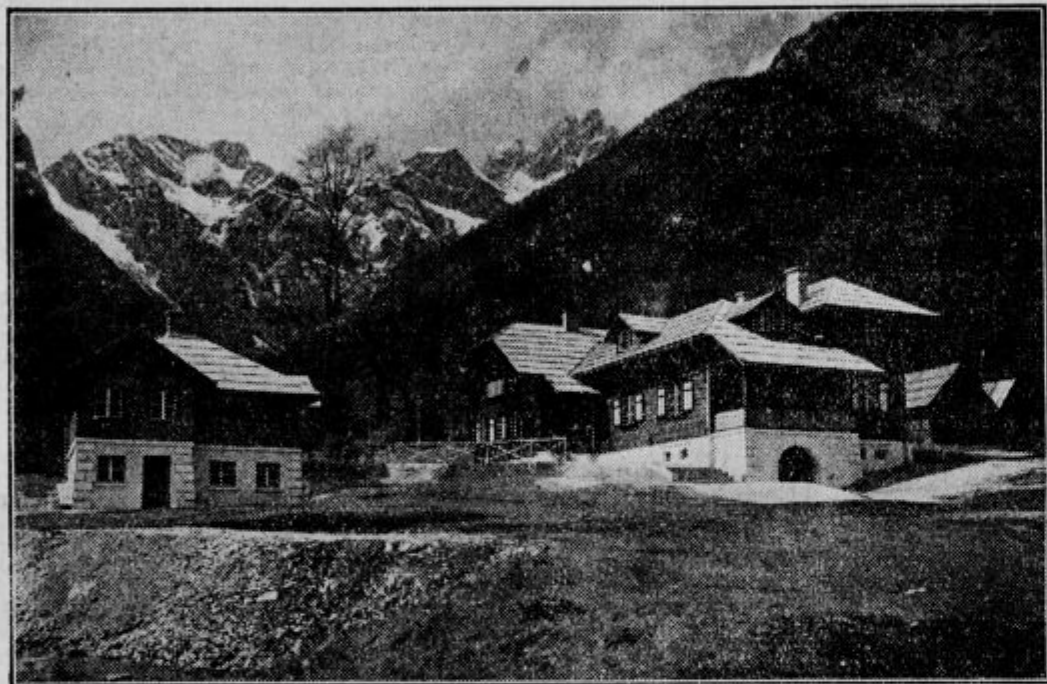
Slovenski župani svojemu kralju

Vest, da je Nj. Vel. kralj Aleksander prevzel protektorat nad našo univerzo in dovolil, da sme nositi v naslovu njegovo ime, je izzvala v našem narodu veliko radost in čut hvalečnosti za to kraljevsko dejanje. To pričajo številne brzojavke slovenskih županov, ki izražajo Nj. Vel. kralju vdano in zahvalo slovenskih občin za kraljevo dejanje.

Poleg občin, katere smo že navedli v prejšnjih številkah, so poslali kralju vdano brzojavko še tle župani. Jože Hafner v imenu mesta Škofje Loke; župan Kratner v imenu mesta Kamnik; Kamnik je čestital tudi rektorju ljubljanske univerze; dalje župan Novak za občino Ribnico; v imenu občine Žužemberk je ob priliki zaprisege občinskega odbora poslal zahvalno brzojavko župan Kastelic; dalje v imenu občine Kranjske gore župan Lavtižar; v imenu občine Rateče-Planica župan Pintbah; v imenu občine Križe pri Trzinu župan Poljanec. V imenu občine Dobrna pri Celju je 1. maja izrazil zahvalo in vdano župan Janez Drgajner.

Nov planinski dom

Slovesna otvoritev planinskega doma v Kamniški Bistrici.

Slovensko Planinsko društvo je zgradilo v Kamniški Bistrici na prostoru, kjer je preje stala stara planinska koča, nov planinski dom, razkošno opremljen, kateri bo nudil našim turistom in izletnikom prijetno in udobno zatočišče. Prinašamo tudi sliko tega doma.

Prvotno je bilo nameravano, da se popravi stara koča; ko se je pa začelo s pripravami za popravilo koče, se je pokazalo, da je ista v tako slabem stanju, da ne kaže izvršiti nikakih popravil. Vsled tega je bil odbor primoran pričeti z gradbo nove koče. Delo se je izvršilo v dveh etapah tako, da se je koča sedaj dogradila in se bo ista izročila v nedeljo, dne 5. maja t. l., na slavnosten način prometu.

Stavba je izvršena v domačem slogu ter odgovarja popolnoma planinskemu okolišju. Gradbena

Dan služkinj

Petstoletnico sv. Ivane, device Orleanske, praznujemo v nedeljo pod geslom:

Dan za služkinje.

Sedemnajstletno kmečko dekle iz Lotaringije je l. 1429 zapustilo svoj dom in na poziv božji se postavilo na čelo francoske armade ter je v sijajnem jurišu prepodilo Angleže izpred Orleansa ter povedlo kralja k slovesnemu kronanju v Reims.

Služkinje so si izbrale ta dan, da razvijejo prapor svojih pravic, da dvignejo glas za svoj bedni in zaničevani stan. Vsak dan čaka 50 brezposelnih deklet na službo, tekoma leta narašča njihovo število na tisoče. Kje prenočijo ta dekleta, v kateri družbi so? Večinoma so brez sredstev in izstradane. Dežela, mesto, občine, starši, to je vaše vprašanje, to je vaša zadeva!

Služkinje so se same organizirale, hočejo si zgraditi služkinjski dom za stare, obtele služkinje in za brezposelna dekleta.

Spomnite se vsi, bogati in revni, visoki in nizki, v nedeljo dne 5. maja na revne služkinje in darujte nekaj dinarjev za bodoči dom. Oblast je dovolila, da blage gospe in služkinje prirede ta dan.

dinarski dan za služkinje.

Popoldne ob 4 je proslava Device Orleanske v veliki dvorani hotela Union s sledečim sporedom:

1. Nastop pevskega zbora služkinj.
2. Pravilna slika: Dobrosrčni zvonček.
3. Govor presv. škofa dr. Gregorja Rožmana.
4. Pozdrav: a) zastopnice ženske organizacije; b) zastopnice služkinj.

Načelnstvo zadruga »Služkinjski dom«.

Dva požara

Prečna, 1. maja.

V Dol. Straži, župnija Prečna pri Novem mestu je v torek popoldne ob 3 nenadoma izbruhnil ogenj pri Bartelovem podu. Ker je bilo pod domom dva voza suhega listja, se je ogenj hitro širil in nenkrat je bilo v plamenu tudi bližnje poslopje cestarja Jožeta Šetina. Ljudje so bili na delu po polju, vinogradih in gozdovih; zato ni bilo skoro nikogar, da bi gasil, dokler niso prispeli gasilci z brigalnima iz Vavte vasi in iz Prečne, katere je klicala s pretresujočim signalom sirena na Pavlinovi žagi v Dol. Straži.

Posrečilo se je požar omejiti. Pod, nekaj panjev čebel, mlatilnica in več gospodarskega orodja, voz, sani, več žita, svinjaki in poslopje nad Šetino kletjo ter nekaj mrve je postalo žrtev plamena. Škoda se cení nad 100.000 Din. Hiše so ostale, hvala Bogu. Opravo iz hiš in male otroke so izročili v varstvo Mariji in sv. Florijanu v cerkvi; bili so v dobrem varstvu. — Če bi bila zapihala močnejša sapa, bi bila v nevarnosti vsa vas, ki šteje okrog 90 številk, poslopja so pa blizu drug drugega. Povzročitelj ognja ni znan.

Posebno usoden je ta udarec za posestnika Bartola, ker je pred nekoliko dnevi odpovedal zavarovalnico. To naj bo drugim za nauk, da bodo zavarovalnico rajši povišali, ne pa odpovedali.

Šmartno pri Litiji, 1. maja.

V torek 30. aprila je izbruhnil požar na gospodarskem posloppu družine Perme v Mali Kostivnici. Skrbni gasilci in zasebniki so omejili požar na samo gospodarsko poslopje, dočim je bila v veliki nevarnosti trgovina g. J. Strman.

Uboj med hrvatskimi krošnjariji v Trbovljah

Trbovlje, 1. maja.

Danes, na 1. maja dopoldne okoli 9 so popivali štirje hrvatski prodajalci platna v gostilni gospe Forte. Pili so: Izidor Stefanovič in Stepo Flis — ki sta si bila osebna prijatelja in Stanko Ciglar ter njegova brat J. Ciglar. Doma so vsi iz občine Begno, selo Preboko, okraj Ivanec.

Stefanovič je imel ta dan posebno srečo, ter je samo v eni gostilni prodal 20 m šifona. Nevoščljivost Stanka Ciglarja je bila radi te prodajne sreče tako velika, da je zbadal Stefanoviča radi tega, temu se pa ni zdelo vredno veliko odgovarjati. To je Ciglarja še bolj razjezilo. Potegnil je iz žepa nož ter zabodel v prsa Izidorja Stefanoviča. Prerezal je Stefanoviču srčne dovodne žile. Stefanovič je radi te težke velike rane po preteku pol ure v bolnici umrl. Stročila so orožniki takoj aretirali, in bo oddan sodišču.

Delavstvo je bilo radi tega umora, ki se je izvršil ravno na dan 1. maja, in ki bi mogel napraviti v javnosti za Trbovlje slab vtis, zelo ogorčeno, ker vlada drugače danes po Trbovljah mir in red. Dobro je tudi to, da se nahaja v Trbovljah sam vladni svetnik okrajni glavar g. Pinkava, ki je nia lasne oči videl mirno razpoloženje ljudstva.

Skala vdrla v hišo

Trbovlje, 1. maja.

Na Goropevškovo hišo v Globočoku so se v soboto vdrla najprej tri in nato še ena večja skala, katere so imele po 1 m³ v izmeri. Prve tri skale so priletele s hriba proti hiši s tako silo, da se je vdrl zid in je kamen pokril sobno opravlo. Slučajno v sobi ni bilo nikogar, drugače bi se bila zgodila velika nesreča. Največja skala je pa priletela pred vhod hiše, in pokvarila betonirano stopnišče. Ob vhodu se je ustavila. Tu je stal stanovalec hiše J. Zemljan. Ko je začul ropot nad seboj, je z vso naglico skočil na stran in v istem hipu je skala že tudi priletela in obstala. Na skalovju nad hišo so videli še razpoke, ter se je bati še nadaljnega rušenja kamena.

V nedeljo, dne 5. maja vsi PLANINCI in PLANINKE

»otvoritvi Doma v Kamn. B strici!

Turistovski vlak vozi iz Ljubljane ob 5.37 uri zjutraj in odhaja iz Kamnika ob 20. uri zvečer

Bedite previdni pri otrocih

in nikdar ne boste storili napak, če jim tudi pri najmanjšem nerazpoloženju daste takoj v malo mleka ali vode prašek **Magna**. Prašek **Magna** čisti želodec in črevo brez bolečine — prijetno in hitro, obenem pa osvežuje in preprečuje težja obolenja.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah, 1 zavoječek s točnim navodilom Din 4.—.

Osebnosti

★ **Duhovniška vest.** Dne 1. maja je bil slovesno umeščen na župnijo Dobrna pri Celju g. Franc Urleb, do sedaj župnik v Črešnjicah.

★ **Župnijskega izpita** dne 1. in 2. maja v škofijski palači so se udeležili sledeči gospodje: iz prve polovice: **Cuderman Jožef**, kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani; **Knafelj Ivan**, kaplan na Jesenicah; **Lončar Janez**, kaplan v Horjulu; **Markez Franc**, kaplan v Zagorju ob Savi; **Strah Jožef**, kaplan v Mokronogu; **Štrus Ivan**, kaplan v Preserju. Iz druge polovice: **Gornik Franc**, kaplan v Mengšu; **Jerman Anton**, kaplan v Moravčah; **Milavec Ciril**, kaplan na Igu; **Štrukelj Alojzij**, kaplan v Leskovcu, in **Tomazin Matej**, kaplan v Cerkljah pri Krškem.

★ **Župnijski izpit** so delali pri lavantinskem ordinarijatu v Mariboru od 30. aprila do 2. maja sledeči gg. kaplani: Joško Presnik iz Ljutomer, Jože Bezjak iz Skal pri Velenju, Ivan Kodrič iz Turnišča in Karel Oberžan iz Cankove.

★ **Prvak v vazduhoplovni oficirski šoli** — **Slovenec**, Kot prvi v rangi je bil klasificiran pri izpitu v vazduhoplovni rezervni oficirski šoli v Petrovaradinu g. Josip Lavtina, sin kranjskogorskega župana in bivšega oblastnega poslanca Lavtižarja.

Ostale vesti

★ † **Vinko Čibašek**, župnik v pokoji, je umrl v torek, 30. aprila, v Dupljah pri Trzinu. Pokojnik je bil rojen v Kranju 27. marca leta 1865., v mašnika je bil posvečen dne 9. julija l. 1893. Služboval je kot kaplan na Mirni, v Crnem vrhu nad Idrijo, v Spodnji Idriji, v Leskovcu pri Krškem, v Radečah pri Zidanem mostu in Kranjski gori, kot župnik pa na Senturški gori pri Cerkljah. Po svojem vpokoju je opravljal božjo službo v Zalogu pri Cerkljah. Zadnji dve leti je popolnoma opešal in ohromel; samo s potrpežljivim prenašanjem svojega trpljenja je bil vzgled vsej okolici. Požrtvovalnim osebam, ki so mu lajšale njegovo bedno in ubožno stanje, naj Bog povrne s svojimi nebeskimi zakladi. — Pogreb blagega pokojnika bo danes, v petek, 3. maja, ob štirih popoldne v Dupljah. Svetila mu večna luč!

★ **Vpokojeni bodo dobili svoje plače** najkasneje 5. t. m. Vsled tehničnih ovir je bilo nemogoče pokopanje prej izplačati.

★ **Pri Zidanem mostu** že kopljejo. Dne 1. maja je pričela tvrdka Slavec z deli za zgradbo novega železniskega mostu preko Savinje

★ **Pri trdovratnem zaprtju**, napetosti v telesu, preobilici želodčne kisline, glavobolu, razdraženosti, tesnobe, splošnem slabopojutju in utrujenosti pospeši naravna »Franz-Josef«-grenčica brez napa in bolečin lahko izpraznjenje črev vseh neprebavljivih ostankov in v mnogih slučajih obvaruje pred vnetjem slepiča. Najodličnejši zdravnik stoletja so vporabljali »Franz-Josef«-vodo z najboljšim uspehom pri moških, ženskah in tudi otrocih. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Desanka Maksimovič:

Hiša na prodaj

Neke nedelje so vsi prestolinski dnevniki prinesli oglas: Hiša na prodaj. Vdova Markovič ga je celi dve uri sestavljala z vsemi svojimi otroki; ni smel stati čez dvajset dinarjev in z besedami so morali skopariti ko v brzojavki. Ali kljub temu je bilo treba povdariti vse dobre strani hiše: da je iz solidnega materiala, da ima šest predelkov, da je pomaknjena v dvorišče, zelo prostorna, da je stran z ulice dolga trinajst metrov. S tem so hoteli naglasiti, da je kraj zdrav, pogoji zadovoljujoči. Mati je hotela posebej pripomniti, da ima hiša klet in obsežno podstrešje, otroci, da je pred hišo zasajen vrt. Nebroj težko torej, ali največja je bila, koliko bi hišo cenili. Ker je družina imela osemdeset tisoč dolga, je bilo treba hišo na vsak način prodati vsaj za sto-petdeset.

Zvečer ni mogel nihče zaspati. Mati je že v duhu razporejala vsoto, ki je imela ostati. Na vsakega od otrok po deset tisoč, »pa naj delajo«, misli žena, »kar hočejo z njimi; ali za šolanje, ali hčerkam za doto, ali pa da kupi novo zemljišče bolj v sredi mesta«. Ona z maturo je sanjala potovanje v Pariz, gimnastkinja vilo na otoku Sv. Stefana, medicinec razne zdravniške instrumente, udobno sprejemno sobo. Ko bi bilo preko noči mogoče vse to udeležiti, bi bila hiša zjutraj vsa zastavljena z omarami knjig, zdravniškim orodjem, kadilnimi saloni, s poslovnimi sobami, z uredništvij novih časopisov. Naravnost težko bi bilo. K sreči se je v miru izšlo.

Uhajajoč skozi široka okna brez zaves je solnce osvetlilo vsega nekaj krajin po stenah,

ki so izpopolnjevale siromašno pohištvo in vsaj nekoliko zadovoljevale zahtevam estetike.

Prvi kupci so prišli že okrog desetih: pop in popadija iz Kruševca. In ker je bila hiša na periferiji in sta bila radi nepoznanja poti utrujena, sta naprosila samo za klop in za kozarec vode. Radi lepšega sta obšla vse sobe, hlače se z robc in gospej Markovičevi vrgla prve razočarjuče besede: »Škoda, lepa hiša, ali preveč v strani. Ko bi jo bili vsaj malo bliže postavili.« Ko je videla, da s prodajo ne bo nič, se je vsa zmedena skušala opravičevati, zakaj je tako daleč hišo sezidala, pripovedujoč vso nenavadno zapleteno zgodovino o kupovanju zemljišča in o zidanju. Mislila je, da za mnoge nje znane stvari vsi vedo, a druge vsem jasne je široko razlagala.

Iz tega so nastala prerakanja med materjo in otroci. »Ni treba, mama, vsega pripovedovati. Kdor misli, naj kupi, kdor ne, tudi dobro. To je ko ponižavanje,« če jih nagovarjaš, da kupijo. — »Vam je vse ponižavanje,« se je branila mati. Iz spoštovanja govorim z ljudmi, ker so se potrudili tako daleč. In nazadnje je tudi vaš ded pop. « Ali otroci so trdili, da to ni v nikak medsebojni zvezi in jo prosili, da dostojanstveno molči, ko pride novi kupec v hišo.

Popoldne sta prišla dva trgovca z one strani Save; ali ker sta vse merila po osebnih veličini in po obsežnosti svojih domov, se jima je hiša zdelala majhna in poleg tega preveč v mestu, ker sta nameravala gojiti perutnino in imeti kravo.

Ponoči je gospa Markovičeva vselej, ko se je iz sna zdrnila, mislila: »Se, če bi na kolicah bilo mogoče hišo prepeljavati, je ne bi vedela kam odveči.«

V torek sta prišli dve mladi častniški ženi. Otroci so hiteli pripovedovati materi: »Kupci gredo. Samo ne tolmači jim nič. Boš videla, mama, da bo bolje.«

Tokrat je globoko, dostojanstveno molčala. Ženi sta obšli sobe, opazovali strop, pogledovali za postelje, se spuščali v klet in samo vprašali: »Kako velika je ta soba?« — »Pet metrov je dolga in štiri široka,« jih je gospa Markovič radostno prestregla, da je mogla vsaj nekaj spregovoriti. Ni ji prijal ta zadržani, visoki ton; raje je imela pristranejši razgovor, pa čeprav s prodajo ne bi bilo nič. Zato reče z ljubeznivim nasmehom starejši plavušasti gospej: »Vidite, gospa, dandanes se hiše samo za rento zidajo in se človek niti dobro obrniti ne more v njih. Mi smo nalašč za sebe zidali, sobe so prostorne, svetle, in ko se spomni prošnje otrok, doda s skoraj užaljenim glasom: »Nočem vas nagovarjati, saj se lahko sami prepričate, da je hiša najboljša. Podstrešje je prostrano ko kako dvorišče.«

Ali častniški žena se sobe niso zdele pripravno razporejene: kam namestiti omare, široka ogledala, divane. In vrat ni iz jedilne v spalno sobo. Že imo sta dali vsaki od sobe. Ona, gospej Markovičeva naj bi se imenovala salon. Se enkrat sta v neodločnosti pogledali po sobah in obljubili, da pošljete može na ogled.

Ker je gospa Markovič častnike posebno spoštovala, je naglala svoji hčerki, da sta hišo ko za slavo uredili; celo dimnik v kuhinji sta očistili. »Častnika menda ne bosta lezla gori, ali lahko jima pride na misel in pogledata, kako gori.« Nazadnje se ji je zdelo ko pred praznikom in celo popoldne je prelistavala časopise z onim posebnim občutjem dolgočasje, ki navdaja

dela vajene ljudi za božič. Veliko noč in na veliki petek, ko se nobenega dela ne lotijo. Ko častnikov cel teden ni hotelo biti, se je tolažila: »Gotovo imata polne roke dela; ni kar tako biti vojak.«

Nazadnje so sosedje skrbno svetovali, da bi bilo najbolje hišo po posredovavcu prodati. Ali, ker gospa Markovič nekako ni zaupala raznim prekupcem, senzalom in raznovrstnim posredovalcem, se je s težavo odločila za to. Bilo ji je, ko da ji z bobnom hišo prodajajo, sram jo je bilo in nevesela je bila. Dobro, da so posredovavci že po profesiji ljubeznivi ljudje in da sladko govore, da so jo tako počasi umirili.

Zopet so začeli prihajati ljudje ko v muzej, posebno ob nedeljah in četrčkih. Odpirali in zapirali so okna, pregledovali vodnjak, se peli na podstrešje, udarjali s palicami po zidu, povpraševali za sosedo in odhajali. Ob večerih se je družina zbirala in iskala vzrokov neuspehu. Ker so se zbal, da bi sploh ne mogli prodati hiše, so hoteli ugoditi vsem prigovorom, izpolniti vse želje. Ko so neke gospe prezirljivo pogledovale na dva osamljena stola v sobi, sta hčerki sklenili, da bi bilo dobro sobe preslikati, kupiti široke markizetske zavese za vseh pet oken, nabaviti divan in nekoliko novih stolov, da bi tako postala znotraj vabljivejša. Zato so se zadržali še za pet tisoč, ali so za istotoliko vrednost hiše dvignili, ker od onega, kar je imelo ostati, niso smeli jemati ničesar. Ko je nekdo pripomnil, da ograja ni dobra, so jo podrli in dali napraviti novo, železno, z zlatimi sulicami obraščeno.

Ali kupci s pripombami niso prenehali. Ker so se bali, da bi bili ogofujani, so izmišljali napake, ki jih sploh ni bilo. Eni so trdili, da je hiša iz blata; zid pri šupi je bil že skoraj ves odrgnjen, ker je vsak od nešteti kupcev hotel oti-

pri Zidanem mostu. Delavci so pričeli z izkopavanjem za temelj novega mostu. Trkva je že postavila barake za delavstvo. Pri Zidanem mostu se zbirajo sedaj delavci. Mnogi brezposelni povprašujejo za delo in mnogo jih je pri zgradbi že našlo zaslužek.

★ **Potniški vlaki na progi Ljubljana gl. k.** — Kamnik dne 5. maja. Povodoma otvoritve planinskega doma v Kamniški Bistrici vozi v nedeljo 5. maja izjemoma na progi Ljubljana gl. kol. — Kamnik potniški vlak 8438 z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 5.57 in prihodom v Kamnik ob 7 ter v nasprotni smeri potniški vlak 8439 z odhodom iz Kamnika ob 20.07 in prihodom v Ljubljano gl. kol. ob 21.20. Zato pa izostane ta dan na progi Ljubljana gor. kol. — Kamnik vlak 8468 z odhodom iz Ljubljane gor. kol. ob 7 in prihodom v Kamnik ob 8.20 ter na progi Kamnik—Ljubljana gl. kol. vlak 8465 z odhodom iz Kamnika ob 18.25 in prihodom v Ljubljano gl. kol. ob 19.55.

★ **Glavni odbor saveza dobrovoljca kraljevine SHS** s sedežem v Beogradu smatra za potrebno, da poda javnosti povodoma raznih izjav, danih potom tiska od posameznih članov »saveza dobrovoljca kraljevine Srbije«, sledeče pojasnilo: »Savez dobrovoljca kraljevine Srbije« je popolnoma samostojna organizacija in kot taka nima nič skupnega s »savezom dobrovoljca kraljevine SHS«. Za glavni odbor saveza dobrovoljca kraljevine SHS predsednik major-invalid Lujo Lovrič.

★ **Z nožem v trehuh.** V noči na četrtek so se stekli gostje v neki gostilni v Vevčah. Pri tem je nekdo zabodel v trehuh 28 letnega Matveja Bohinca, krojača pri ljubljanski tiskarni »Elite«, stanujočega v Glapah 35. Poklican je bil rešilni avto, ki je Bohinca ob pol 2 ponoči prepeljal v ljubljansko bolnišnico. Bohinca je že izven nevarnosti, dasi se bo moral dalj časa zdraviti.

★ **Lokomotiva mu je odtrgala roko in glavo.** Dne 1. maja se je dogodila na kolodvoru v Slavovskem Brodu strašna nesreča. 27 letni poštni uslužbenec Ivan Horvatič je hodil med tračnicami ter ni opazil, da vozi za njim neki vlak, ker je bil obrnjen s hrbtom proti lokomotivi. Stroj je nesrečnega pograbil in ga potegnil pod kolesje, ki mu je v trenutku odrezalo glavo in levo roko. Strojevodja je sicer dal znamenje s piščalko, a stroja ni mogel pravočasno ustaviti. Horvatič je bil ta dan prejel svojo plačo in je bil v času nesreče nekoliko vinjen.

★ **Vlak odrezal ženski roke.** V ponedeljek zvečer se je blizu Broda pripetila težka železniška nesreča. Tovorni vlak, ki je vozil iz Sibinja proti Brodu, je povozil 48 letno Bojano Sego, doma iz Dalmacije. Ženska je obiskala svojega sina, delavca v brodski tovarni vagonov. Ko se je vračala, je zšla pod vlak, ki jo je povozil, ji odrezal obe roki in jo težko ranil na glavi. V brezupnem stanju je bila prepeljana v bolnišnico. O nesreči je uvedena preiskava.

★ **Nove najemniške knjižice** z novim hišnim redom se daje v pisarni društva hišnih posestnikov v Ljubljani, Salendrova ulica 6. Nove knjižice so tako prirejene, da so v njej razvidni vsi najemniški pogoji ter detajlirani vsi pribitki k najemnin.

★ **Kakšno vreme bo jutri?** Vremenski vsevedeč Vam pove vreme za 18 do 24 ur naprej. Ako pošljete 25 Din po položnici št. 14.263 ali v znamkah, Vam ga dopsiljemo poštnoobratno. Obenem bomo priložili poljubno knjižico, ki si jo Vi lahko izberete in sicer eno izmed sledečih: Fantič, Slovensko dekle, Prepevajte, Pojte, Boj in zmagaj, Palček Potep, Prijateljčki v ugankah, Pozdrav iz domovine, Sadjarčke, Dinamit in antidinamit. Naročite takoj, da ne bo prepozno! Brezalkoholna produkcija, Ljubljana št. 10.

★ **SEMNESKI KROMPIR** oddaja Kmetijska družba osem, ki so ga naročili, dobi ga lahko pa tudi vsak drugi, ker ga je družba dobila nekaj več, kakor je bilo naročenega.

★ **OVRATNIKE IN CHEMISETTE ZA DUHOVNIKE** v vseh velikostih razpustila JAKOB LAH, MARIBOR, glavni trg 2.

Ljubljana

Nočna služba lekarn

Nočno službo bosta opravljali: Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčić na Sv. Jakoba trgu.

Prvi majnik v Ljubljani

Ljubljana, 2. maja.

Dan je potekel v Ljubljani v znamenju lepega, solnčnega vremena in docela mirno. Delavske strokovne organizacije, ki so ostala leta slavile praznik dela z manifestacijami, so letos s polnim umevanjem oblastnih odredb glede hrupnega praznovanja 1. maja opustile vse, kar bi bilo v nasprotju z omenjenimi odredbami.

V Ljubljani je po nekaterih večjih obratih delo ves dan počivalo, ponekod pa so delali. Spontane ustavitve dela torej ni bilo. Cestna železnica ni obratovala, v tobačni tovarni so delale samo ženske in nekvalificirani delavci ter uradniki. Trgovine in ostali javni lokali so bili ves dan odprti. Vsi državni uradi so poslovali. Delavci in drugi, ki so imeli delopust, so pohiteli v okolico na izlet. Doma je ostal malokdo, ker je vabilo prijazno vreme v naravo. Izletniki so se ustavljali v okoljskih gostilnah in se le mimogrede razgovarjali o letošnjem prvem maju. Izgredov ni bilo in policija ni izvršila ta dan nobene aretacije, ki bi bila v zvezi s kršitvijo predpisov glede proslave prvega maja.

Najlepšo čast delu in pomenu 1. maja je dalo naše delavstvo baš s pametnim vedenjem ter razumevanjem oblastnih odredb.

★ **Smrtna kosa.** Umrli je v sredo zvečer ga. Mimi Polach, trgovka in posestnica na Mestnem trgu. Pogreb bo danes ob 3 popoldne iz mrtvašnice dež. bolnišnice.

★ **Za Binkošti izlet na Korosko** vlada v naših krogih živahno zanimanje. Saj je pač to najlepša prilika, da si ogledamo lepe prelaze, ki vodijo iz Kranjske na Korosko tako krasen Ljubelj, lepo vožnjo od Borovlj do Celovca, da obiščemo Gosposveto, da preživimo večer na Vrbskem jezeru in naslednji dan obiščemo zeleno Osojsko jezero. Po krasni Ziljski dolini bo brzel avtobus mimo Podkloštra čez Podkorensko Sedlo v Kranjsko goro, in dalje proti Kranju. Vožnja z avtobusom, hrana, stanovanje in vizum stane Din 400. Priglasiti se je treba pri Prosvetni zvezi Ljubljana, Miklošičeva c. 5. Priložit je treba potni list, vizum preskrbi Prosvetna zveza. Izletniki bodo torej lepe binkošne praznike preživeli v lepi Koroski deželi.

★ **Jadransko morje in dalmatinska obala** je cilj mnogih izletnikov v bodočem poletju. Izlet na turističnem parniku od Sušaka do Kotorja in nazaj bo 31. julija bo 6. avgusta. Izletniki bodo obiskali najbolj znamenite kraje v Hrvaškem Primorju in Dalmaciji. Skupino bo spremljal strokovno naobrazen voditelj. Vožnja, hrana in stanovanje od Sušaka do Kotorja in nazaj na Sušak stane 1400 Din za osebo, in to II. razred. Priglasite za izlet sprejema Prosvetna zveza. Ljubljana, Miklošičeva c. 5. do 13. julija.

★ **Tivoli je oživel.** Tivoli ima vedno svoje prijatelje in celo v najhujši zimi so se tam sprehajali nekateri vneti šetalci. Sedaj, na pomlad, je seveda ves oživel in so skoro vse klopi redno zasedene. Slavnemu »Monte Carlo« je ves dan poln upokojevcev, ki tarokirajo in marjašajo. V tem smrekovem gaju je letos tudi nekaj več klopi in miz, kot jih je bilo lani. To je tem starim gospodom prišlo zelo prav, kajti se sedaj je tam stiska za prostor. Delavci so popravili tudi nekaj lesenih klopi ob stezah, ki so pozimi že popolnoma prepereli in razpadle. Nasadi so že vsi v cvetju in jih tudi že krasijo nekatere bolj odporne palme. Med palmami je nekaj novosti, ki jih dosedaj še nismo videli po naših nasadih.

★ **Nesreče.** 29 letnemu delavcu Josipu Šesku v kemični tovarni v Mostah se je večeraj v prvih predelanskih urah pripetila težja nesreča. Pri premikanju vagončkov mu je zšla noga pod kolo, ki mu jo je zlomilo v kolenu. Z rešilnim avtom je bil prepeljan v bolnišnico. — Na Masarykovi cesti prestavljajo radi preureditve ceste tramvajski tir. Pri prekladanju tramvajskih tračnic je padla večeraj popoldne težka tračnica 33 letnemu delavcu Ivanu Zubukovski na nogo in mu jo težko poškodovala. Tudi njega je rešilni avto prepeljal v bolnišnico.

★ **Kino »Ljubljanski dvor«** v Ljubljani je s 1. majem 1929 prešel v roke oblastnega odbora »Udruženja vojnih invalidov za ljubljansko in mariborsko oblast«. S tem se bo odprl nov vir dohodkov v korist vojnim žrtev — samopomoč vojnih invalidov se javlja na vseh poljih. Vseled prevzema je kino do sobote 4. maja t. l. zaprt in bo prva predstava 4. maja t. l. z zelo zanimivim filmom. To sporočilo cenj. ljubljanskemu občinstvu, pričakuje, da bo posečeno kino vojnih invalidov »Ljubljanski dvor« ter zagotavljam, da bo s predstavami zadovoljno. — Vodstvo invalidskega kina »Ljubljanski dvor« v Ljubljani.

pesmi ji je prebral in razlagal njene lepote: »Poglejte, gospa, kako je tukajle na mestu to »okroglo solnce«; tega pri nas še nihče ni tako povedal. In gospej Markovič je ravno to »okroglo solnce« v pesmi ugajalo.

Edina neprijetna stvar je bila, da zadnji, resnični kupec ni imel dovolj denarja. Gospa Markovič mu je iskreno rekla: »Po deset tisoč mi mora ostati za vsakega od otrok. In še posredovavcem moram dati po tisoč za trud.« Ko je pravi kupec videl, da ji je težko šlo s prodajo in da mu takoj ni treba ničesar dati, je šlo laže. Ali še vedno so bili narazen za dvajset tisoč. Težka situacija; na obeh straneh je bil strah, da se ne pokvari tako ugodna in edina prilika.

Koncem koncev je ga. Markovič, ko da se je nenadoma nečesa spomnila, rekla: »Naj bo. Sinovoma čeprav nič ne dam. Da bo le hčerka za doto.« (Iz srbsčine T. Potokar.)

Radioemanueljsko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE

(Toplice pri Novem mestu)

so edino in trajno sigurno zdravilno sredstvo pri reumatizmu, neuralgijah, ženskih boleznih t. l. d. — Kopališče naravno so vsestranski neposredno na leviški. — Sezona od 1. maja do 30. septembra. — Železniška postaja Strža-Toplice, dolenska železnica. — Zahtevajte prospekte. — Cene znižane, posebno v pridi in po sezoni.

★ **Nova mestna hiša na Poljanski cesti.** Mestni magistrat objavlja, da sprejema prošnje, dodatke k prošnjam, pojasnila in spremembe le do 8. maja 1929. Po 8. maju vložene prošnje, ali spremembe prošelj za dodelitev stanovanja na Poljanski cesti mestni magistrat ne bo upošteval. Stranke naj vsa pojasnila ali spremembe vložijo pisмено in naj opuste vsako osebo intervencijo tako pri gosp. obč. svetovalcih, kakor tudi v stanovanjskem uradu. Po gornjem terminu bo komisija pričela s pregledovanjem prošelj.

★ **Rdeča zastava na zvoniku sv. Jožefa.** Zgodnji sprehajalci na Gradu so se na dan 1. maja zjutraj zelo začudili, ko so opazili na zvoniku cerkve sv. Jožefa vihrati — rdečo zastavo. Takoj prvi trenutek je bilo jasno, da se je kdo brez vednosti očetov jezuitov spazil ponoči na zvonik in tam obesil rdečo zastavo. Policija je zastavo odstranila ob 8 zjutraj. Nezanega zlikovca, ki je hotel na ta način proslaviti prvi maj, išče sedaj policija. Ne bo mu dobro, če se dožene, kdo je bil.

★ **Ne zamerite!** Zelo priazen pozdrav je dobil le dni po pošti posestnik Franc Pedzir na Viču št. 95. Prejel je lično razglednico, na kateri so bile naslikane nedolžne nariže, na drugi strani pa tole sporočilo: »Gospod, ne zamerite, ker bo vaša hiša neko noč v mesecu maju zgorela!« Pedzir je izročil grozljivo razglednico policiji, da ta izsledil pisca in mu prepreči njegovo zlo nakano.

★ **Ribničar v Gradaščici.** Ribničar Tone prodaja suho robo po Ljubljani. V torek je napravil zelo dobre kupčije in iz vesela si je privoščil kozarek več, kot pa ga je navajen. Ko je ponoči pešnil ves vinski proti Trnovemu, je zgrešil cesto in se zavall v Gradaščico. Pijasek je slišal akademik Hubert Frölich, ki stanuje v bližini. Škočil je iz stanovanja in nesrečnega Ribničarja izvelkel iz mizle kopeli.

★ **OD DANES PA ČEZ BINKOŠTNE PRAZNIKE** slikam po znižanih cenah. Foto Staut, Kolodvorska ulica 18, II. dvorišče.

★ **FILZ KLOBUKE, damski in moške, kemično čistil in lika tovarna JOS. REICH.** Izvožen e 24 urah.

Maribor

PRVI MAJ V MARIBORU.

Mnogi Mariborčani so se še pred zoro dvignili ter se raztepli na vse plati. Visoka frekvenca vseh povsod: v cerkvah, na pohorskih stezah in popoldne tudi po — raznih vinotocih v bližnji mariborski okolici. Tam na hribčih nad »Lovecem« pa se je po starih mariborskih majske tradicije vršila ob petih zjutraj v kapelici služba božja. Natrlo se je bilo Mariborčanov pred kapelico; kakor vsako leto. In oče Kolarič, dobričina kakor malokdo, je tudi letos pogostil prvomajske goste s pijačo in domačim kruhom. Je menda zopet šlo par polovnjakov. Nemalo senzacijo pa je naša mariborski deci pripravil starosta mariborskih sladodarjev g. I. Hrast. Med 11 in 12 je na Glavnem trgu v podaljški križišči z Gosposko ulico zastoj delil sladole. Prvi gostje so bili malo nezaupljivi; s pogledom izpod čela in z nesigurnostjo so se približali dobričini Hrastu. In so dobili sladole — zastoj, da bodo očka Hrasta bolj poznali, ko bo v žepu kaj cvenka in zvenka. Hipoma je završalo sredi mladeži: Zastoj — umasunst. In je navajala deca, se prečevala in naskakovala. »Zastoj — umasunst.« V divjem naletu so pritisnili od rotovža sem in iz Gosposke ulice, od Državnega mosta in Tattenbachove ulice. Kakor v mravljišču! Bogve, če bo dobričina Hrast tudi prihodnje leto poklonil mariborski deci prvomajski dar v obliki približno tisoč porcij sladole — zastoj, umasunst.

★ **Drevi vsi h koncertu »Maribora«**, ki se vrši ob 20 v veliki unijski dvorani. Nastopita tudi gospa Pavla Lovsetova in g. Neralič.

★ **Velefilm »Devica Orleanska«** so si pogledali pri posebni predstavi v unijskem kinu zastopniki posameznih šol in prosvetne uprave ter zastopnika našega lista in mariborske Prosvetne zveze. Prisotni so se vsi prepričali, da so prednosti in lepote filma res velike in da reklama za film poudarja popolnoma v pravi meri njegovo veličino. Film se predvaja do vključno nedelje 5. maja; poleg izrednih predstav redno vsak dan ob pol 8 in pol 9 zvečer v kinu »Union«.

★ **Državni nameščenci in upokojeenci** zborujejo v nedeljo 5. maja ob pol 10 v mali dvorani Narodnega doma. Na sestanku poroča član zvezinega odbora o izgledih za revizijo uradniškega zakona.

★ **V Ljudski univerzi** predava jutri ob 20 čilenska pisateljica gospa Juanita Garcia iz Santiaga o temi: »Od Indijance k evropski kulturi v Južni Ameriki.« Predavanje se vrši ob filmskem predvajanju v kinu Apolo.

★ **Akademski služba božja.** Meseca majnika ne bo akademskih pridig. Poslušalci se v tem času vabijo k vsakdanjim majniškim govorom v stolni cerkvi.

★ **Radi tehničnih ovir** se pevski koncert »Maribora« ne bo mogel oddajati po radiju Ljubljana.

★ **Zloglasne cerkvene roparje** so zalotili ob severni meji pri Sentilju. Prvi jih je opazil župan Ivan Vičan — tri sunjive tipe, ki so prihajali iz smeri meje. Obvestil je o tem takoj sentiljsko orožniško postajo. Prišel se je lov za sunjiveži. Med št. Iljem in Pesnico so jih ujeli ter malo pretaknili njihove torbe. Vse polno razbitih komadov monštranc, srebrnih delov keliha in drugih dragocenosti so našli pri njih. En kelih je, sodeč po napisu, bil celo darilo cesarja Franca Jožefa. Nevarne roparje so spravili na varno v Maribor.

★ **V smrti je hotel 19 letni natak Viljem Kanik** iz Koprivnice, ki so ga odgonskim potom pripeljali večeraj v Maribor radi prekoračenja državne meje brez potnega dovoljenja. Iztrgal je v zaporu iz okna kos pločevine in si prerazl žile na desni roki. Prepeljali so ga v bolnišnico.

★ **Gostje v Mariboru.** Češki visokošolci, slusatelji praške tehnike, so prispeli na svojem tritedenskem potovanju po naši državi večeraj popoldne s praškimi brzovlakom v Maribor. Dospel je 23 slusatelj z dvema profesorjema. Na kolodvoru jih je sprejel zastopstvo tukajšnje češkoslovaško-jugoslovanske lige. Gostje so se nastanili v Mariborskem dvoru in ostanejo tu danes in jutri. Predvidoma pridejo v nedeljo v Ljubljano. Večeraj so si ogledali Maribor, danes in jutri pa si ogledajo nekatera industrijska podjetja, tako Falo in obe tovarni v Rušah. — Večeraj so prispeli v Maribor slusatelji belgrajske trgovske akademije, ki potujejo v Avstrijo. Tukajšnji gojenci trgovske akademije so jim priredili zvečer komerz v Narodnem domu, ki so se ga udeležili mnogi odlični gostje.

★ **Za predstoječo birmo** pripravljamo prvovrstno izdelane fotografije po nizkih cenah. Fotograf Vlačič, Maribor, Gosposka ulica 23.

Štepančič glavnik za pse!!
Trgovina Trgovina Ljubljana, Poslovna

Celje

★ **Opozarjamo ponovno** na nocojšnji koncert kvarteta Žikovcev, ki se prične točno ob 8 zvečer v mestnem gledališču.

★ **Sedemdesetletnico** je večeraj praznoval znani sodni svetnik v p. in celjski odvetnik g. Ivan Erhartič. Jubilant je igral v času narodnih bojev odlično vlogo med celjskimi Slovenci in je radi tega moral tudi mnogo pretrpeti. — 70. leto je našlo moža čilega in mladostno vedrega.

★ **Umrli je g. Hrabalek Vojteh ml.** Pogreb bo jutri ob štirih popoldne.

★ **Smrt v kopališču.** Na 1. majnika se je

★ **Smrt v kopališču.** Na 1. majnika je v mestnem kopališču umrl krojač Jakob Trobiš. Našli so ga sedečega v kadi mrtvega, z glavo pod vodo. Ali ga je zadela kap ali je utonil — bo pokazala obdukcija.

Trbovlje

Cerkveni koncert. Priskrbite si pravočasno za cerkveni koncert vstopnice. Vstopnice se dobijo v predprodaji v obeh konsumih. Koncert se vrši že v nedeljo, 5. maja, ob pol 4 popoldne.

★ **Ograje ob cesti** je nujno treba napraviti na skarpno od g. Peharca do g. Pungertarja in ob cesti od stare obilnice proti tržnemu prostoru. Otroci skakejo in hodijo po škarpah, ter je vsak v smrtni nevarnosti, če se nasadi na kol ali pade v vodo.

Sport

★ **Službeno iz L. N. P. (Kaz. odbor.)** Danes v petek (3. maja) ob 19 v kavarni »Evropa« seja kazenskega odbora, katere se naj g. odborniki zanesljivo udeležijo. — Na to sejo se vabijo naslednji igralci in sicer ob 19.15 igr. Jenko Boris (Ilirija) in Marinko Dav. (Hermes); ob 19.30 igr. Prešeren Fr. (Svoboda), Kosak N. in Dramičanin M. (Ilirija); ob 19.50 igr. Trobešek Lado in Kosi Hinko (Hermes); ob 20.10 igr. Keser Artur (Svoboda) in ob 20.20 igr. Erman Josip (Jadrar) in pods. odbornika gg. Bucik in Dečman. — Tajnik II.

★ **Službeno iz l. h. s.** Seja upravnega odbora se vrši danes ob 20. uri v damskem salonu kavarne Emona. Prosi se točno in polnoštevilne udeležbe. — Tajnik I.

★ **Službeno iz LHP** (iz seje u. o. 25. IV.). Na znanje se vzamejo prijave SK Mure in SK Ilirije za prv. tekme 28. aprila in 5. maja. — Za prvenstveno tekmo I. SSK Maribor:SK Mura 5. maja v Murski Soboti se delegira sodnikom g. Sancin S. — Na znanje se vzame ostavka g. Deva na mesto v revizijskem odboru. — V slučaju, da so delegirani sodniki na dan tekme nujno zadržani, imajo javiti to najmanj dva dni pred tekmo podsvazu, da se more pravočasno obvestiti namestnika, odnosno delegirati novega sodnika. — Tajnica.

★ **Motoklub »Ljubljana«** naznanja, da je razposlal vsem članom in klubom propozicije in prijave za kvaliteto vožnje, ki se bo vršila v nedeljo dne 5. t. m. Motoklisti, ki se bodo udeležili te vožnje, se naprošajo, da pošljejo izpolnjene prijave za dirko do sobote dne 4. t. m. do 18. ure na naslov: Motoklub »Ljubljana«, Resljeva cesta 1.

★ **Konjske dirke v Ljutomeru** se vršijo v nedeljo dne 5. maja na dirkališču zadruge za vzrejo zrebet na Cvenu. Te dirke so za okraj Ljutomer posebnega pomena, ker je ta okraj edini v državi, kjer so kmetijski posestniki sami gojitelji ameriškanskega kasača in se v pripravi dirk morejo videti najboljši produkti naše domače kmetke reje. Zleti je torej, da se te dirke udeležijo vsi, ki jim je na srcu naša konjereja. Iz Ljutomera vozi na Cven avtobus. Na dirkališču bo vse potrebno oskrbljeno za občinstvo, ki bo moglo tudi staviti na posamezne konje zmagovalce. Izletniki si pri tem lahko ogledajo zanimivo zreberno na Cvenu, kjer stoji tudi naš najboljši zreber »Nepomuk«, ki ga je lansko jesen kupilo Kolo jahačev in vozačev v Ljutomeru z državno in oblastno pomočjo na Dunaju. Nova točka na ljubtomerskih konjskih dirkah bo galopsko jahanje za častnike, ki so obljubili svojo udeležbo iz Čakovca in Varazdina. Ljutomerske dirke so značilne za okraj Ljutomer vedno kmetijski praznik in upamo, da bomo tudi to pot videli na Cvenu zbrane vse naše konjereje s svojimi plemenitimi konji.

★ **Kolesarske in motoklistično društvo »Savac«** v Ljubljani vabi člane in članice ter prijatelje kolesarskega sporta, da se udeležijo dne 5. maja društvenega izleta v Grosuplje. Zbirališče točno ob pol 2 popoldne pred društveno pisarno Karlovska cesta št. 4.

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Začetek ob 20. uri.

Petek, 3. maja: THEODOR & COMP. Ljudska predstava, znižane cene.

Sobota, 4. maja: UTOPLJENKA. Ljudska predstava.

Nedelja, 5. maja: BITKA. Izven.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri.

Petek, 3. maja: Zaprto.

Sobota, 4. maja: Zaprto.

Nedelja, 5. maja: CIGAN BARON, gostuje g. Ljubliha Iljič. Izven.

Mariborsko gledališče

Petek, 3. maja: Zaprto.

Sobota, 4. maja ob 20. uri: ROMEO IN JULIJA.

Ljudska predstava. Pri globoko znižanih cenah. Zaduji.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 3. maja ob 20. uri: »GROF LUKSENBURŠKI« Gostovanje Mariborčanov.

★ V sredo zvečer je po kratki boleznii umrla tukajšnja posestnica in trgovka, gospa **MIMI POLACH**, roj. Zalar, naslednica pokojne gospe **Marje Cikove** z Mestnega trga h. št. 9. Rajnica je imela vedno odprte roke za reveže, za dobrodelne in narodne ustanove. Zapuščala užalošene soproga in troje neutiliziranih otrok, katerim je bila nad vse skrbna in najboljša mati. S svojim ljubeznivim nastopanjem si je pridobila spoštovanje in simpatije vseh, ki so jo poznali. Pogreb bo danes ob 15 izred mrtvaške veže tukajšnje splošne bolnice. Blaga rajnica naj počiva v miru in časten ji spomin. Preostali pa naše globoko sočustvovanje!

Preselitev.
Cenjenemu občinstvu vlužno naznanjamo, da sva se preselila iz dosedanjih prostorov v Kotnikovi ul. 3 v **Kolodvorsko ulico 23** ter se pripravljamo, da nadaljnji naklonjenosti z vso poslušnostjo in predanostjo. **IV. Brunčič & Rebernik** plekarja in ličarja za stebre in polistvo

pati malto. Na jesen je prišlo na vrsto še vprašanje o vlažnosti; oken niso smeli nikoli odpirati, da ne bi kdo mislil, da je soba vlažna. Zastoj je gospa Markovič vlačila izpod postelj čevlje in usnjene torbe, da bi dokazala, da stanovanje ni niti malo mokrotno. Brez uspeha jih je prepričevala, da odpira okna radi solca in vetrenja.

Ob večerih si je govorila: »Ko da je neko prekleto padlo na to hišo. Podstrešje sem dala očistiti, sobe preslikati, zidove in svode popraviti, novo ograjo napraviti, zavese in stole kupiti, rož nasaditi. Ne vem, kaj bi bilo še mogoče zahtevati od hiše.« Nihče ji ni odgovarjal in sama v sebi je nadaljevala: »Vsi so že prišli, revni in bogati, uradniki, trgovci in obrtniki. In kako, da mi celo posredovanci niso mogli nič pomagati.«

Cela družina je že izgubila upanje in zato zadnjih kupcev niti pogledala ni. Gospa Markovič je govorila: »Zopet je nek postopač prišel, pojdi pogledat, Pavle!« Kdo bi si bil mislil, da bo za tolikimi nesojenimi prišel pravi kupec, tako plemenit in gosposki. Ni vprašal ne zakaj so okna ozka, zakaj široka, ne s katere strani prihaja svetloba, ne ali so zidovi mokrotni ali ne. Niti enkrat ni s palico po zidu udaril, celo kleti si ni ogledal in podstrešja. »Verjamem, gospa, da imate podstrešje,« je rekel. Nič, prav nič ni podstrešja,« njemu povedal je, da je v trgovini prinesel pesnik. Celo eno od

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Petek, 3. maja: 12.30 Reproducirana glasba. — 13.30 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 18.30 Borzna poročila. — 17. Koncert Radio-orkestra. — 18. Primerjačje veroslovje, vseuč. prof. dr. Ehrlich. — 18.30 Gospodinska ura, gđ. Krekova. — 19. Francosčina, dr. Leben. — 19.30 Iz glasbenega sveta, dr. Vurnik. — 20. Prenos koncert pevskega društva »Maribor« iz Maribora. — 22. Poročila in časovna napoved.

Sobota, 4. maja: 12.30 Reproducirana glasba. — 13.30 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Borzna poročila. — 17. Koncert Radio-orkestra. — 18. O SK Iliriji, g. Božo Kramarič. — 18.30 Nemščina, ga. dr. Piskernik. — 19. Zgornji Jadran. — Propagandna predavanja v nemškem, slovenskem in češkem jeziku, sestavljen g. ravn. Pintar. — 19.30 Delavska ura. — 20. Pojoča žaga prof. I. Noča; Radio-orkester. — 22. Poročila in časovna napoved. — 22.15 Prenos inozemskih postaj.

Drugi programi:

Petek, 3. maja.

Belgrad: 15. Prenos iz saborne cerkve. — 19. Cerkevni govor. — 19.30 O velikonočnih običajih. — 19.40 Šajkovič: Novi prorok, sprev. — 20.20 Cerkevni koncert zbora Voznesenske cerkve. — 21.10 »Pojdimo za njimi«, novela. — Zagreb: 13.15 Plošče. — 17.15 Lahka glasba. — 20.35 Skladbe J. Stahuljaka. — 22. Lahka glasba. — Praga: 11.15 Plošče. — 12.30 Koncert. — 16.25 Komorni koncert. — 19. Bella: Kovač Wieland, opera. — 22.20 Lahka glasba. — Stuttgart: 12.15 Plošče. — 16.15 Koncert. — 18. Koncert. — 19.30 Vreme. — 20. Pester večer, nato plesna glasba. — Toulouse: 13.45 Koncert. — 21.30 Vojška godba. — Bern: 16. Koncert. — 20. Veselje vinskih in pivske pesmi. — Katovice: 10.15 Cerkevna glasba. — 12.10 Orkester. — 17. Za mladino. — 20.15 Simfoničen koncert iz Varšave. — Rim: 13. Trio. — 17.30 Orkestralna glasba. — 20.45 Operetni večer. — Berlin: 16.30 Potovanje v pesmi. — 17. Lahka glasba. — 18.35 Napredek v plinski stroki. — 20.05 Simfoničen koncert. — Dunaj: 11. Kvartet Cerd. — 16. Orkestralna glasba. — 17.25 Glasbena akademija. — 18.30 Zgodovinske izkopanine v Avstriji. — 20. Vesel večer; nato orkestralni koncert. — Milan: 11.15 Plošče. — 12.20 Kvartet. — 16.30 Otroško petje. — 20.30 Simfoničen koncert. — 23. Jazz. — Budapest: 9.15 Trio. — 12.05 Plošče. — 17.40 Koncert ciganske kapele. — 20. Poljski večer, nato koncert ciganske godbe.

BOTRI! Ne peljite birmancev v gostilno, ampak v prodajni oddelek Radio Ljubljana.

Cerkveni vestnik

Liturgično-katehetskimi razgovori se vrši danes ob 5 v zborovalnici Jugoslovanske tiskarne. Vabljeni vsi katehetje, ki se zanimajo za liturgični motivnik.

Poizvedovanja

Oseba, ki je v soboto 28. aprila v podružnici »Slovenec« uprave na Miklošičevi cesti zamenjala svoj dežnik, dobi svojega istotani nazaj.

Prireditve in društvene vesti

Večer našega najboljšega lirčnega tenorista, opernega peva g. Banovec, ki bo v ponedeljek, dne 6. t. m., ob 8 v Filharmonični dvorani, bo nudil poleg umetnih pesmi naših domačih skladateljev cel ciklus najkrasnejših slovenskih narodnih fantovskih napevov s slikajočim klavirskim parliom. Napevi so izrazi fantove duše, izrazi srečne ali nesrečne ljubezni, veselja in tužni; mnogi opjevajo z očiščeno pomlad, »ko se bliža vojski čast, drugi slutnjo zadnje, pomladi težko bojnega, vojaško življenje itd. Ta si je komaj zbral ljubico, pa ga že kliče list k vojakom, onema naznanjajo zagorski zvonovi smrt njegove neveste, drugi zopet išče utehe le spri časi rujnega itd. Vse pesmi g. Banovec tako lepo ležijo, da jih bo užitek poslušati. Vstopnice v Matični knjigarni.

Veliki koncert pevskega zbora Glasbene Matice ljubljanske se vrši danes ob 20 v Unionski dvorani. Program je sestavljen iz čisto jugoslovanskih, vokalno instrumentalnih skladb, katere moramo prištevati k najboljšim delom tozadevne naše glasbene literature. Lajovčev Psalm je za slovensko vokalno instrumentalno glasbo morda najprezentativnejše delo, ki se danes drugokrat javno izvaja. Baranovičevi trije samospeli so delo zadnjega časa in so pred 14 dnevi bili z velikim priznanjem izvajani provokator v Zagrebu. Gotovčeva pastirska suita »Dubravka« pa se v tej obliki sploh prvokrat javno izvaja. Zbor je naštviral ravnatelj Polič, operni orkester nastopi v pomnoženem šte-

Za duha in srce

Nekaj pripomb h koncertu „Glasbene Matice“

(3. maja 1929.)

Za svoj letošnji koncert je uspelo »Glasbeni Matici« sestaviti čisto jugoslovanski program vokalno-instrumentalnih skladb, ki so nastale v poslednjem deceniju pod blagodejnim vplivom naše materialne in duhovne svobode. Lajovčev »Psalm 41. in 42.« je komponiran l. 1922. Baranovičeve pesmi leta 1927. Gotovčeva muzika za Gunduličovo »Dubravko« celo leta 1928. Lajovčovo delo je bilo izvajano prvič leta 1923, Baranovičeve pesmi so doživele svoje krstno izvajanje pred dvema tednoma v Zagrebu, Gotovčeva suita se v tej obliki izvaja sedaj prvič.

Lajovčev »Psalm« je široko koncipirana in monumentalno zgrajena kompozicija za tenor solo, mešani zbor in veliki orkester. Je to pesem hrepenenja izgnanca po svobodi in Bogu. Zborovski stavki so izredno jasno karakterizirani; ne poznamo muzike v naši glasbeni literaturi, ki bi bila tako resnično občutena in iskrena. Instrumentacija je interesantna, peštra, polna, nikdar pa preobložena. Takemu orkestru se da do izvitosti vse gradacije od najmanjšega pp pa do silnega ff. V celoti delo, ki ima izredno notranjo in zunanjo potenco in brezprimerno glasbeno vrednost, tako da bo trajno ostalo v življenju.

Krešimir Baranovič je pravzaprav Dalmatince, toda uživel se je v zagrebski in zagorski milieu kot skoraj nobeden domači muzik. Posebno jasno se to občuti v njegovih treh pesmih za bariton in orkester po besedilu Frana Galovića v kajkavskem dijalektu. Te tri pesmi prikazujejo zagorskega »mužeka« s karakteristikami, ki so mu lastne: dobrodušnega, priprosteja, toda pri tem globoko mislečega, skoraj bi rekel zagonetnega v svoji miselnosti; gostoljubnega veseljaka, toda z neko sentimentalno primesjo. Prva pesem je v skladbi mehka, melodija izredno občutena in teče v široki liniji. Druga je sumna, polna temperamenta in duhoviti domislekov, v tretji je jesensko razpoloženje. Tri pesmi, ki so napisane z velikim znanjem, a s še večjo občutnostjo, so kljub vplivu ruskih mojstrov (ali pa morda ravno zato?) toliko naše, bi jih človek lahko smatral za slovenske narodne.

Tudi J. Gotovac je rojen Dalmatince (iz Splita), in njegovo ime ni več neznan (zbori, veliko kolo za orkester itd.). Gunduličeve »Dubravke« se je lotil kot tretji (pred njim sta isti tekst vglasbila J. pl. Zajc in A. Dobronič). Gotovcu je uspelo kljub moderniji tendenci ohraniti za to pastirsko igro potrebni pastoralni karakter v muziki ter z nekakim primitivizmom doseči učinkovite štimunge. Tudi pri njem so očitni vplivi ruske muzike kakor pri Baranoviču, čeprav se ne da zanikati izraziti lokalni kolorit. Delo zaključuje veličastvena himna svobodi, ki je zgrajena na enostavni koralni melodiji in se stopnjuje preko ogromne gradacije do nenavadno pompoznega finala.

Tako nam bo Matični koncert zopet nudil fin in poln glasbeni užitek ter pokazal našo Glasbeno Matico kot središče našega glasbenega kulturnega življenja.

Slavische Rundschau, 4. zvezek, april, prinaša članke: Zena v sodobni Poljski od Dickstein-Wielzyński; Češka pripovedna proza zadnjega desetletja od Arne Novaka in Sodobno belorusko gledišče od Al. Voznesenskaja. Potem je literarni pregled, bibliografija in kulturna kronika. Tudi toplot ne prinaša revija skoro nič slovenskega.

Vsi trije faktorji: dirigent, solista Svetozar Banovec in Pavel Grba, dalje zbor in orkester nam jamčijo, da bo to prvovrstna umetniška prireditve, da najpomembnejši koncert letošnje sezone. Zato je dolžnost vsakega, ki se zanima za naš glasbeni razvoj, da koncert poseti. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni, danes bo na razpolago tudi tiskano besedilo pesmi.

Zveza duševnih delavcev v Sloveniji je vsled sklepa na odborovi seji dne 30. aprila t. l. poslala Nj. Vel. kralju brzojavno zahvalo za dovoljenje, da sme ljubljanska univerza nositi ime Nj. Vel.

Občni zbor »Pokrajinske zadruge fotografarjev za Slovenijo« v Ljubljani bo v torek 7. maja 1929 ob 10 dopoldne v posvetovalnici Trgovske zbornice v Ljubljani, Beethovnova ulica.

DAMSKE POMLADNE PLAŠČE

Kasha in Couvertot od Din 400 naprej
krasne modne bluze od Din 70 naprej
krila gladka in plissé od Din 80 naprej
obleke volnene od 220, perilne od Din 75 naprej
F. in I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Oglejte si razstavo v izložbi!

Gospodarstvo

Naša zunanja trgovina

Po pravkar objavljeni statistiki je znašal naš uvoz v mesecu marec t. l. 109.167 ton v vrednosti 684.6 milj. Din napram 118.094 tonam za 701.1 milj. Din v marec lani.

Največ smo uvažali naslednjih predmetov (v milj. Din): sirov bombaž 15.1, predivo 50.7, tkanine 74.1, jeklo nepredelano 13.6, volna 13.8, predivo 6.1, tkanine 51.3, svil. tkanine 14.5, kože 15.4, kava 21.1, premog 12.1, olj. plodovi in semena 24.5, vreče 6.7, južno sadje 11.0, stroji in aparati 40.1, elektrotehnični predmeti 14.3, prevozna sredstva 14.3 itd.

Skupno je v prvih 3 mesecih t. l. znašal naš uvoz 272.680 ton v vrednosti 1649.2 milj. Din (prvi 3 meseci 1928 286.052 ton za 1914.3 milj. Din), izvoz pa 882.395 ton v vrednosti 1310.2 milj. Din (1928 969.969 ton za 1672.5 milj. Din). Naša trgovinska bilanca je bila v prvih 3 mesecih t. l. pasivna za 339 milj. Din napram 541.9 milj. Din v prvih treh mesecih lani. Zmanjšanje pasivnosti je pripisovati predvsem padanju uvoza.

Trgovstvo proti ljublj. proračunu

Gremij trgovcev v Ljubljani je na včerajšnji seji sklenil socialno protestirati proti povišanju in uvažanju novih mestnih davščin. Tozadevno je odposlal finančnemu ministru brzojavko s prošnjo, da se ljubljanski mestni proračun ne odobri, dokler ne prispejo pisмени protesti prizadetih organizacij. Povišanje mestnih davščin je v nasprotju z naredbo finančnega ministra št. 7130 z dne 16. januarja, v kateri je jasno izražena tendenca, ki gre za tem, da se občinske davščine znižajo, ne pa povišajo. Gremij trgovcev je ugotovil, da so ljubljanske občinske davščine že prekoračile mejo znoznosti. Protestiral je proti povišanju trošarin in uvoznin, ki ovirajo trgovski promet in podražujejo življenjske potrebščine in vsvarjajo trošarinske meje, proti katerim se trgovina upravičeno bori.

IV. REDNI OBČNI ZBOR LJUBLJANSKE BORZE ZA BLAGO IN VREDNOTE

se vrši 23. maja 1929 ob 16 v božnjih prostorih v Ljubljani, Kongresni trg št. 9 (Filharmonija) l. nadstropje z nastopnim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednikov, določitev treh overovateljev zapisnika in dveh zapisničarjev, nadalje poročilo borznega sveta o poslovnem letu 1928. 2. Poročilo tajništva. 3. Poročilo finančnega odbora. 4. Odobritev bilance in podelitev razrešnice borznemu svetu. 5. Volitve: a) 5 članov borznega sveta; b) 5 članov finančnega odbora in c) 2 člana borznega razsodišča. — V primeru nesklepnosti se vrši občni zbor dne 29. maja 1929 ob istem času in z istim dnevnim redom ne glede na število zborovalcev.

Previsoke cene v cenovniku za zavarovanje valute. Dodatno k včerajšnjemu poročilu navajamo natančne cene. Cenovnik zahteva za: drva 1800 Din za vagon, bukovje deske, surove, neobrezane, monte 700 Din, bukovji hodi 700 Din, smrekove deske 600 Din, trami 400 Din, orehovi plohi 2500 Din, rezan trd les 1000 Din in javorjevi in breštni plohi 1000 Din za m². Doseči se pa da: za bukovje deske, neobrezane, monte 600 Din za m² meja, bukovje hode 1150—14 Lit. za 100 kg, trami 340—360 Din za m² meja, orehovi plohi 1450 Din za m² in javorjevi in breštni plohi 1100 Din za m².

II. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Zalec v Savinjski dolini, dne 30. aprila, od našega zadnjega poročila se vreme ni izboljšalo. Nekaj lepim dnevom sledi zopet dež, ki zelo ovira obdelovanje nasadov. — Hmeljarji postavljajo sedaj droge, napenjajo žice, gnojijo in razkopavajo grobove ali grebene. Druga leta so se koncem aprila in začetkom maja že privezovali trte, danes pa komaj bodejo iz zemlje. Lepo in suho vreme bi bilo nujno potrebno. — Društveno vodstvo.

Tovarna za dušik, Ruše. — V seji upravnega sveta tovarne za dušik v Rušah, ki se je vršila dne 27. aprila t. l. pod predsedstvom predsednika dr. Frana Windischerja, je bila predložena in odobrena bilanca družbe za leto 1928. Izkazuje 12.1 milj. Din brutto-dobička napram 10.7 milj. v prejšnjem letu. Po odpisih v višini 3 milj. Din (napram 2 v prejšnjem letu) in po odbitku stroškov in davkov preostane prebitok 2.8 milj. Din. Iz tega se bo delila dividenda 10% = 20 Din (napram 9% = 18 Din) na delnico. 12. redni občni zbor delničarjev se vrši 16. maja v Mariboru. — Tako čitamo v »Neue Freie Presse« z dne 30. aprila, ker so očividno Ruše bližje Dunaju kakor pa Ljubljani.

Občni zbori. Kovina, d. d. v Mariboru, dne 15. maja ob 15; Portland-cementna tovarna, d. d. na Dovjem, dne 21. maja ob pol 12 v Jad. podnavski banki, Ljubljana.

Borza

DENAR

2. maja 1929.

Današnji devizni promet je bil srednji. Tečaji so napram včeraj ostali neizpremenjeni; le Dunaj se je uvrstil, popustila sta pa London in Berlin. Privatno blago je bilo zaključeno edino v devizi Trst, v vseh ostalih devizah pa je krila povpraševanje Narodna banka.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

2. maja 1929.

	povpraš.	pon.	srednji	sr. l. V.
Amsterdam	—	2287.—	—	—
Berlin	1347.—	1350.—	1348.0	1348.75
Bruselj	—	790.14	—	—
Budimpešta	—	991.95	—	—
Curij	1094.40	1097.40	1095.90	1095.90
Dunaj	797.68	800.68	799.18	798.90
London	275.63	276.43	276.03	276.11
Newyork	56.67	56.87	56.77	56.78
Pariz	221.33	223.33	222.33	—
Praga	168.05	168.85	168.45	168.45
Trst	296.90	298.90	297.90	—

Zagreb. Amsterdam 2287 bl., Berlin 1347 do 1350, Budimpešta 990.45—993.45, Curij 1094.40 do 1097.40, Dunaj 797.68—800.68, London 275.63 do 276.43, Newyork 56.67—56.87, Pariz 221.33—223.33, Praga 168.05—168.85, Trst 296.91—298.91.

Belgrajska borza od 3. do 5. maja radi pravnostavnih velikonočnih praznikov ne bo poslovala.

Curij. Belgrad 9.1275, Berlin 123.05, Budimpešta 990.50, Bukarest 3.0825, Dunaj 72.90, London 25.19, Madrid 74.15, Newyork 519.20, Pariz 20.2875, Praga 15.36, Sofija 3.75, Trst 27.195, Varšava 58.20.

Dinar notira: na Dunaju (deviza 12.5225, valuta) 12.475.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 123 den., Prashediona 850 den., Kreditni zavod 170 den., Trbovlje zaklj. 462.50, Vevče 120 den., Ruše 250—260, Stavbna 50 den., Šošir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 415.50 do 416 (415.50), kasa 415—416 (415), termini: 5. 418 do 419 (418, 419), 12. 442.50—445 (445), 7 odst. inv. pos. 86—87, agrari 53 bl. Bančni pap.: Hipo 206—206.50 (206), Poljo 16 den., Hrv. 55 bl., Kred. 93 den., Jugo 84 den., Lj. Kr. 123 den., Medjun. 55 den., Nar. 7500—8000, julij 8100 bl., Prashed. 850—855 (852.50), Srpska 147 den., Zem. 138—140. Ind. pap.: Guttman 210 bl., Slavonia 4.50—5, Slaveks 103—115, Drava 407.50—412.50, Sečera 455—465, Osj. ljev. 175—185, Brod. vag. 250 bl., Union 185—190 (185), Isis 18—22, Ragusa 530 do 562 (540), Trbovlje 460—467.50, Vevče 120 do 128, Piv. Sar. 210 den., Jad. plovidba 580—590 (580).

Dunaj. Don, sav. jad. 81, Wiener Bankverein 22.45, Bodencredit 100.30, Kreditanstalt 54, Escomptes 21.25, Zivno 113, Aussiger Chemische 277, Ruše 36, Guttman 24.75, Slavonia 21.25, Alpine 43.30, Trbovljska 58.10, Leykam 7, Rima Murany 115.95.

Žito

Položaj za pšenico se nadalje uvrstil tako v Chicagi kakor v Budimpešti. Na našem domačem tržišču je poskočila zlasti cena sremске pšenice na 247.50 nakl. post. Kupčija v tem predmetu je zelo živahna. Koruza velja še vedno 260—262.50 beč, oz. sr. nakl. post. Kupčija skoro počiva. Bosanski oves je v ceni še nazadoval, v ostalem je pa položaj neizpremenjen.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Zaključena sta bila dva vagona pšenice.

Budimpešta. Tendence oslabljena. Pšenica: maj 24.75—24.68, zaklj. 24.68—24.70, oktober 26.34 do 26.14, zaklj. 26.13—26.14, marec 28.34—28.15, zaklj. 28.14—28.15. Rž: maj 21.65—21.70, zaključek 21.70—21.72, oktober 23.36—23.21, zaklj. 23.19 do 23.20, marec 24.76—24.82, zaklj. 24.81—24.82. Koruza: maj 26.82—26.80, zaklj. 26.80—26.84, julij 27.40—27.18, zaklj. 27.17—27.20.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: en vagon tramov in dva vagona desk, skupaj trije vagoni. Včeraj je bilo na ljubljanski borzi zaključeno 58 vagonov. Tendence čvrsta.

Živina

Ljubljanski sejem 1. maja. Prignanih je bilo (v oklepaju število prodanih glav): konj 250 (70), volov 59 (29), telet 8 (6), krav 45 (20) in prašičkov za rejo 989 (640). Sejem je bil prvi v mesecu in zelo živahen, zlasti živahna pa je bila kupčija s prašički za rejo. Nekaj klavnih konj se je kupilo za izvoz v Trst. Cene so ostale napram prejšnjemu sejmu neizpremenjene in so bile: voli 11, 11 10 in 11.1, 9 Din, krave debele 5—7.50, klobsarice 4—5, teleta 12—13 Din za kg žive teže; konji in prašički za rejo po kakovosti in velikosti.

Naš dolgoletni uradnik, gospod

FRANC TURK

je 30. aprila umrl. Pogreb dragega pokojnika je bil v četrtek 2. maja 1929 ob 4 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Bil je najvestnejši delavec in blag tovariš. Ohranimo ga v toplem spominu.

Ravnateljstvo OUZD.

Ako si hočete napraviti veselje spomladi,

obiščite mojo trgovino, kjer boste gotovo našli marsikaj, kar vam ugaja

GRAMOFONI
Columbia
Odeon
in drugi
PLOŠČE
najnovejši
slagerji

ŠIVALNI STROJI

DÜRKOPP
MINERVA

Najboljši v materialu, konstrukciji in najlepši v opremljenosti

Velika zaloga: pneumatike za kolesa, igle za gramofone, olje za stroje in vsi drugi v to stroko spadajoči deli. Oglejte si in prepričajte se v moji specialni trgovini. — Točna in solidna postrežba! Prodaja tudi na obroke! — Edino le pri

„TEHNIK“ - JOSIP BANJAI - LJUBLJANA
Pražakova ulica šte. 19
(LJUBLJANSKI DVOR)

Sveta življenje in vrvenje

Originalnost pariškega pesnika

Front d'Eylenc, pariški pesnik, je bil do nedavnega popolnoma neznan. Danes ga pozna ves Pariz, ni časopisa, ki ne bi bil pisal o njem ali priobčil njegove slike. Vsakdo pozna njegovo pesniško zbirko izza volitev in vsakdo ve njeno čudovito zgodbo.

Bilo je za časa lanskim volitev v francosko zbornico. Takrat je tudi on kandidiral v latinskem okraju, imel je razglasno štev. 13. (V Parizu ima namreč vsak kandidat svojo posebno zelo veliko tablo v vsaki ulici, samo nanjo sme lepiti svoje lepake, v katerih pa lahko odriha po nasprotnikih kolikor hoče.) Front d'Eylenc je bil originalen že v tem oziru, ker si je namreč sam lepil papir na

Parker Gilbert, ameriški generalni agent za plačevanje nemških reparacij, bo po končani pariški konferenci najbrže odstopil. Star je šele 36 let, pa je bil že državni podtajnik v ameriškem finančnem ministrstvu, preden je bil pred štirimi leti imenovan za reparacijskega agenta. Čuje se, da bo Parker Gilbert vstopil kot družabnik v Morganovo banko.

deske in ga tudi na licu mesta napisal. Izbral si je št. 13, ker ta pomeni pri Francozih srečo, zato je tudi lahko napisal: »Štev. 13! Že naprej je odločeno, da zmagam jaz, Front d'Eylenc, kandidat študentov, umetnikov in vseh svečnikov lepote.« Zraven je še dostavil, da bo dal polovico svoje plače revnim študentom. To svojo izjavo je tudi primerno opremil s svojimi lastnimi fotografijami. Medtem ko je on s cilindrom na glavi pisal svoje lepake, ga je obkoljeval roj novinarjev in fotografov in drugi dan so izšle v časopisih najbolj originalne slike in dolgi članki.

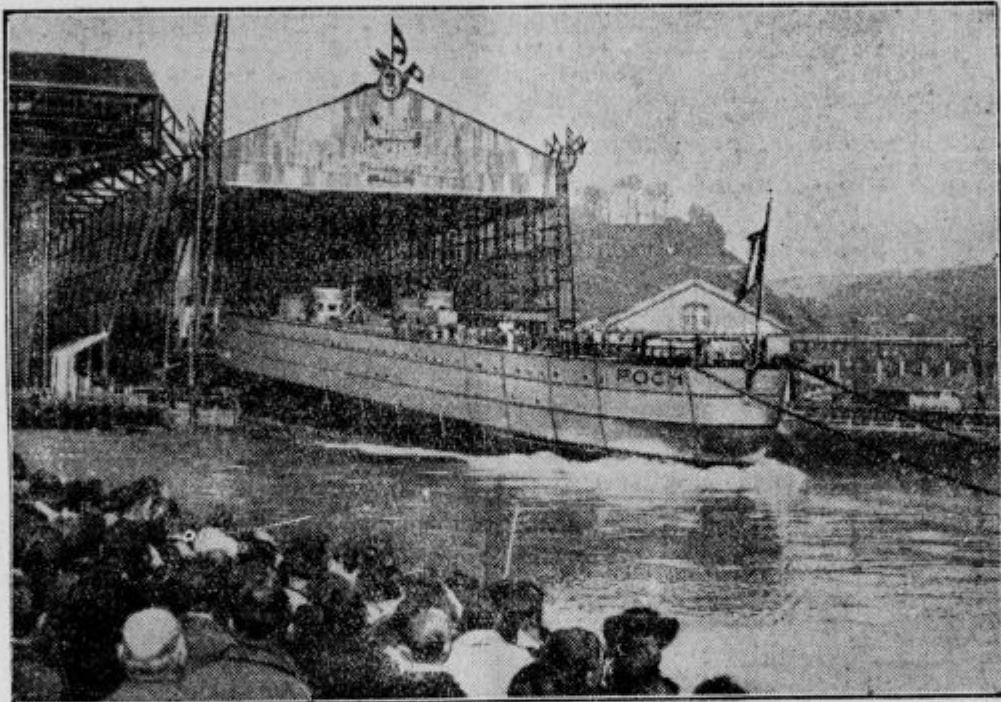
A pri volitvah ni uspel. Pisal je lastno-ročne proteste, da se mu je zgodila krivica. A ker ni dobil nobeden izmed kandidatov absolutne večine glasov, so se vršile prihodnje nedelje še enkrat. A sedaj ni več pisal lepakov, temveč je svoje deske preplaval z lastnimi fotografijami, ki jih je uredil tako, da je bilo čitati od zgornjega ogla v spodnji: VIRGO. Razen teh petih črk, sestavljenih iz njegovih portretov, ni bilo niti ene opombe. Na sosednjih deskah so se razvijali najkru-tejši in brezobzirni boji, a štev. 13 je nosila povsod zažetoneto besedo »Virgo«. Vsi so z začudenjem se vpraševali, kaj naj to pomeni. A Eylenca sploh ni bilo videti tiste dni.

A po volitvah je postalo vsem jasno. Takoj prvi dan, ko so bili nabiti izidi volitev, je bila na štev. 13 slovesna izjava d'Eylenca, ki je javljala, da je on kot pravi pesnik takoj spoznal ogabnost in nepoetičnost politike, zato se je raje povrnil spet k svoji poeziji. Med tem, ko so se drugi borili za skleda, je on v samoti, prevzet od svoje čiste Muze, ki bo

prinesla nove luči v poezijo, predvsem pa v Quartier Latin. Seveda jo je še toplo priporočil in naznanil, da ji je cena z autogramom 3 franke. — To je bilo smešno po vseh bulevarjih latinskega okraja.

Takoj zvečer pa je imel podjetni Front d'Eylenc že razprodajo svoje zbirke. V kotu ob neki kavarni blizu Sorbonne je imel postavljeno mizo, kjer je podpisoval svojo zbirko in jo prodajal. Na stenah okoli njega pa je viselo vse polno časopisnih poročil in slik o njegovem delovanju za časa volitev. Cez par dni je že bil preobložen z različnimi pismi in priznanji znanih francoskih pesnikov, kakor tudi z različnimi kričečimi lepaki, kjer so ga njegovi tovariši iz Montparnassa karikirali na najoriginalnejše načine. Vse to je zelo vleklo. In včasih je prodal dnevno par sto izvodov svoje »Virgo«, ki seveda ni bila vredna niti pare. Meni, ki sem se mu menda zdel več umetnika, je poleg svojega podpisa še dodal: »Svojemu ljubljenu bratu z Balkana poklanjam to knjigo ljubezni.« Seveda sem moral kljub svoji umetniški kravati tudi plačati tri franke!

Cez nekaj mesecev, ko sem se peljal neke nedelje v priljubljeni pariški bulonski gozd, sem naletel zunaj mesta na precej veliko iz desk zbito barako, ki je bila vsa prepleljena z najrazličnejšimi lepaki. Radoveden sem šel gledat, kaj bi moglo biti v taki čudni bajti. Izprva sem mislil, da razkazujejo v njej spret-

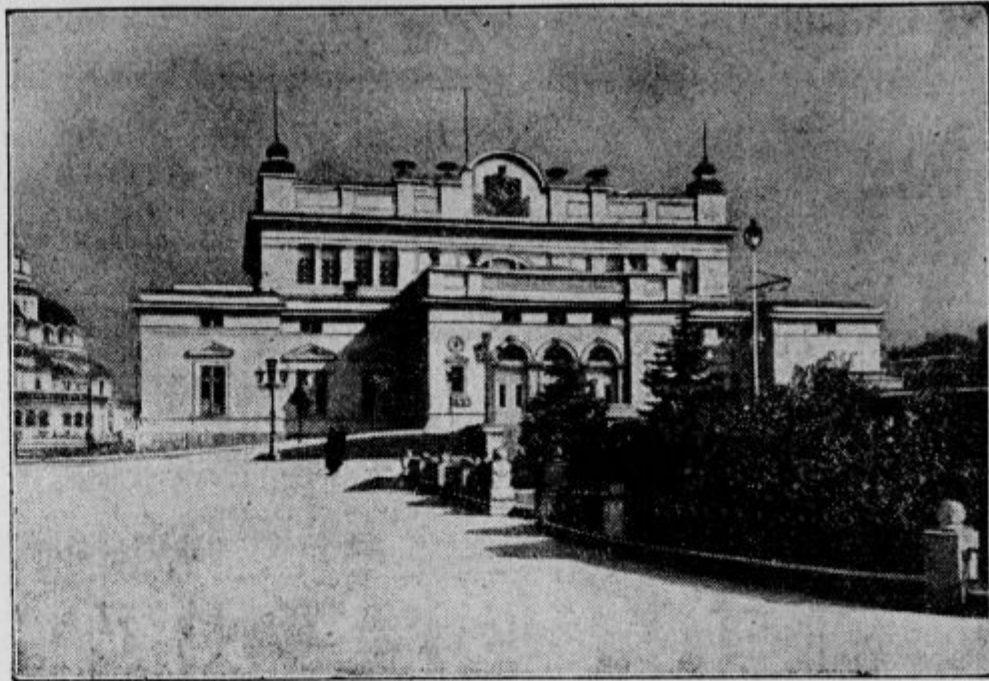

Križarka »Foch«. Te dni so v Brestu spustili v morje novo francosko križarko, ki so jo krstili po maršalu Fochu. Križarka vsebuje 10.000 ton, vozi s hitrostjo 33 morskih milj in je oborožena z 8 20 cm topovi, 16 topovi za letala, s 6 cevmi za torpede. — Na krovu bo imela križarka tudi 2 letali.

nost opic ali psov ali kaj podobnega. Ko sem bil čisto blizu, sem pa zagledal nekdanjega kandidata iz latinskega okraja, Fronta d'Eylenca, ki je še vedno podpisoval in prodajal svojo zbirko »Virgo«. Razlika je bila le ta, da je imel že pomočnice in da se je že precej zredil.

Anekdote o vojvodi Stepanoviču

Vojvoda se je navadno kopal na določnem mestu v Moravi. Kopalno obleko je vedno sam prinesel, zavito v star časopisni papir. Iz spoštovanja do velikega vojvode pa je čačanska občina postavila na mestu, kjer se je kopal, klop in zraven tablo z napisom: »Rezervirano za g. vojvodo.«

Požar v bolgarskem parlamentu. Dne 30. aprila je radi kratkega stika nastal v sobranju v Sofiji požar, ki je uničil več dvoran.

Ko je prišel drugi dan vojvoda na svoje mesto in videl klop ter tablo, je odšel okoli sto metrov višje in od tedaj se ni nikdar več kopal na starem mestu.

Vojvoda je zelo ljubil fižol in zelje. Nekoč pa je v njegovi hiši zmanjkalo zelja in tudi na trgu ga ni bilo. Neka gospa pa je imela še mnogo zelja in vojvoda pošlje slugo z denarjem, da mu da nekaj zelja. Gospa da zelje, denar pa odkloni. Vojak pride z zeljem k vojvodi, ta pa ga pošlje nazaj:

»Reči gospej: ali naj vzame zelje ali pa denar!«

Gospa pa je bila sedaj huda in reče vo-

ni videti v reškem pristanišču nobenega večjega parnika. Edinole zabavni parniki »Costiere« prinašajo nekoliko življenja na pomole. Nasprotno se pa Sušak prav znatno razvija.

Kralji kot igralci

V novejšem času se večkrat poroča o modernih »kraljih« igre, ki dobe ali izgube znatne vsote. Vsi ti pa so neznatni v primeri z nekaterimi angleškimi milijonarji preteklega stoletja, ki so mogli izkazati naravnost senzacionalne izgube in dobičke; seveda so imeli pred poklicnimi igralci tudi to prednost, da so mogli razpolagati s potrebnim velikim premoženjem.

Med pravimi kralji igralcev se nahajajo najodličnejši angleški diplomati, kakor tudi angleški in francoski kralji. Znani angleški politik John Bland je pri hazardni igri v petih minutah izgubil 200.000 funtov sterlingov. Lord Phanet je zgubil letno približno 50.000 funtov. Lord Hastings je nekoč plačal po 10 minut trajajoči igri 100.000 funtov. Rekord v igranju pa sta dosegla Mazarin, ki je na smrtni postelji kartal, ko je bil že toliko slab, da so mu morali držati karte, in pa tista stara dama, ki je tudi ležala na smrtni postelji in, ko je svojega nasprotnika že čisto »obrala«, predlagala, da igra z njim za pogrebne stroške.

Dva angleška in dva francoska kralja sta bila tudi strastna igralca. Kralj Jurij V. je kot prestolonaslednik v kratkem zaigral 800.000 funtov sterlingov. Da je mogel plačati igralni dolg, je poročil princezino Karolino, ki je bila zelo bogata. Prav tako je bil hud igralec angleški kralj Viljem III. Zgubil je ogromne vsote. Pri eni sami partiji je nekoč plačal 40.000 funtov. Henrik VIII. je bil tako strasten igralec, da je zastavil svoje carinske dohodke. Tudi francoski kralj Henrik IV. je imel smolo pri igri. Pri neki priliki je izgubil 220.000 frankov, kmalu nato celo 510.000 frankov.

Smešnice

Ob 11 so napadli želodčni krči blagajnika in se je moral z avtomobilom odpeljati domov. Ob 12 je knjigovodja tako bolela glava, da je moral iz pisarne. Ob 1 se je tipkarica javila bolno in prosila, če sme k zdravniku.

Tedaj je dejal šef svojemu praktikantu, ki je edini še ostal: »No, Emil, sedaj je najboljša, da zapreva pisarno in greva še midva na nogometno tekmo.«

»Kako pa je bilo na Janezovi svatbi pri »Kroni«?

»Pomisli nesramnost, ob 11 sta ženin in nevesta nenadoma izginila.«

»To je vendar običajno.«

»Ja, ampak ne da bi plačala; to sta prepuštala nam.«

»Oh, gospa, dajte mi malenkost! Od večeraj zjutraj nisem ničesar jedel.«

»Tu imate pet dinarjev. Ampak povejte mi, kako je prišlo, da ste tako globoko padli?«

»Imel sem isto napako kakor vi, gospa: bil sem preradodaren.«

»Roke kvišku!«

K volitvam na Angleskem. Angleški volivni boj izrablja vsa sredstva. Ker sedanji ministrski predsednik Baldwin ne more biti istočasno povsod, so zanj napravili govoreče filme, ki bodo romali po deželi. — Slika nam kaže Baldwin na vrtu palače ministrskega predsedstva, ravno ko ga »filmajo«.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Ček. račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28.

Službe iščejo

Mirno dekle

ki razume dobro mešč. kuhinjo, želi službe pri dobri družini, najraje v bližini Maribora. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4672.

Gospodinja

srednjih let, skrbna, značajna, varčna, spretna kuharica išče mesto v županiji. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4709.

Službo določa

Pletilje!

Iščeta se dve izurjeni pletilji za avtomat. stroje na Gorenjskem. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. - Naslov v upravi Slov. pod št. 4642.

Kuharica

se sprejme v gostilno v večjem kraju na deželi. Išče se prvovrstna moč, ki bi samostojno vodila kuhinjo. Plača po dogovoru. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gostilna« št. 4665.

Kleparski pomočniki in vajenca sprejemam takoj. Vinko Burger, Ribnica na Dolenjskem.

Vajenca

za kovaško obrt sprejme takoj Franc Šolar, kovač, Podnart.

Kleparski pomočniki

2 do 3, dobri, samostojni, se sprejmejo za dalj časa. Nastop takoj. - Martin Kajtna, kleparstvo in napeljava vodovodov, Litija.

Mizarski pomočnik

ozir. kompanjon se sprejme. Več stavb v delu. Kapital 3000 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4754.

Iščemo inkasanta

za časopis. Ponudbe z zahtevo plače in sposobnosti na upravo pod šifro »Sit« št. 4741.

Posredovalce

zanesljive pri nakupovanju drv, iščem. Ponudbe na oglasni oddelček »Slovenca« pod »Provizija«.

Prodajalko

mešanega blaga, ne premlado, pošteno, sprejemam takoj. Mala kavčija zaželjena. Predstaviti se je od 12 do 13 pri Komidar, Ljubljana, Krekov trg št. 10, čez dvorišče, II. nadstropje.

V službo vzamem

pridnega, poštenega in treznega kmetijskega fant poštenih kmetijsk. staršev, za prevažanje sodevice. Vojščine mora biti prost. Naslov v upravi pod št. 4719.

Išče se dekle

za vsa hišna dela od 25 do 35 let. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 4714.

Mesarskega vajenca

močnega in poštenih staršev, sprejme takoj. - J. Gruđen, mesar, Zelena jama 255, Moste.

Pomočnico

spretno, za izdelovanje sprejem. M. Kepa, krojačica, Vožarski pot 8.

Kupimo

Domače miši

žive, kupimo po 3 Din komad. Prinesiti jih je v Državni veterinarski bakteriološki zavod, Ljubljana (Šentpeterska vojašnica), Lipičeva ul. št. 2/L.

Mlekarstvo vrče

(kante), v dobrem stanju, kupi Zadruga mlekarstva v Ponikvi ob j. ž.

Prodamo

Puhasto perje

kg 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko dokler traja zaloga. L. Brozović, kemiška čistilna perja. Zagreb, Ilica 82.

Opalograf

skoro nov, se prodaja 300 Din. Pridite takoj, dokler ni prepozno, kajti za tako ceno ga ne boste nikjer dobili! Brezalkoholna produkcija - Ljubljana, Poljanski nasip št. 10. (Tel. št. 3351.)

Harmonij

s 5 oktavi in 5 registri za 3000 Din, in dober pianino z železno konstrukcijo za 8000 Din, napredaj. Naslov pod »Harmonij« na podružnico »Slovenca« Celje.

Sobni akvarij

s šestimi zlatimi ribicami, se prodaja. Naslov v upravi »Slovenca« pod 4711.

Stanovanja

Stanovanje

3 sob in vseh pritliklin - išče trgovec za avgust. Ponudbe na upravo pod »Avgust«.

Stanovanje

2 ali 3 sobe, išče družina odraslih oseb za maj. Ponudbe pod »Maj« št. 4688 na upravo.

Stanovanje

treh sob v centru, iščem za takoj. - Ponudbe na oglas. oddel. »Slovenca« pod »Dober plačnik«.

Dve sobi

se oddaja takoj. Poizvedbe pri kamnoseku Vodnik, Kolodvorska 34.

Sobo

kuhinjo in pritlikline, za maj ali pozneje, kjerkoli v mestu, išče dve mirni osebi. Ponudbe pod »Majhno stanovanje« na upravo lista.

Objave

Preklic

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik dolgov, ki jih napravita Franciška in Jožefa Bajda. - Štepanec vas, 1. maja 1929. Janez Bajda.

Dolžna oseba

ki je pomotoma pri brezplačni predstavi Lever Brothers Ltd., v kinu Ideal, zadnja sprejela volne, šal, se opozarja, da ga nemudoma vrne Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2. V nasprotnem slučaju bomo primorani izvršiti policijsko prijavo.

Vnajem

Odda se za dobo letošnjega velesejma v Ljubljani od 30. maja do 9. jun. velika sejmska

restavracija

z vsemi pritliklinami (kuhinja, točilnica, shramba za pijače in jestvine itd.). Le prvovrstni ponudniki naj pošljejo pismene oferte z navedbo najemnine do 8. maja na ravnatelstvo velesejma, kjer dobe tudi ustmene informacije med 8 in 12 in 15 in 19.

Posedstva

Posedstvo

z 2 hišama, sadnim vrtom in 6 njivami, se ugodno prodaja v večjem trgu na Gorenjskem. Cena 120.000 Din. - Več se poizve: Spodnja Šiška, Jernejeva ulica 24, III. nadstropje.

Pouk

Šoferska šola

prva oblastv. koncesijon. Camernik, Ljubljana (Jugovosto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovniški teoretičen pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Denar

Tih družabnik (-ca)

s 100.000 Din se sprejme v trgovino z mešaním blagom. Ponudbe upravi Slov. pod št. 4667. Anonimno ne odgovarjam.

Razno

Fotografske

vsakovrstne aparate, na obroke, potuk zastoni. - Fotografsko specialno podjetje: Meyer, Maribor, Gosposka 39.

ješprenj. ajdovo moko

Kašo,

vodno svež oddaja na delo veletrgovina

A. VOLK, LJUBLJANA

Resljeva cesta 24.

Ajdova moka

po 5 Din
fini zdrob iz argentinske koruze, po 4.30 Din
fina moka št. 0 iz banaske pšenice, po 4.30 Din.

Razpošilja od 25 kg naprej:

Pavel Sedej, umetni mlin,

Javornik, Gorenjsko.

Vsakovrstno

zlatu kupuje

po najvišjih cenah. CERNE, invelir, Ljubljana, Wollova ulica št. 3.

Specijalna delavnica

za previjanje in popraviljanje električnih motorjev. F. Perčič, elektromehanik, Gosposvetska št. 16 (restavracija pri »Levu«).

Fotografski atelje

novi otvorjen; najmodernejši aparati, najnovejša svetlobna naprave. Foto Meyer, Maribor, Gosposka 39.

Kupite

'Bazler' kremo

s patent odpiracem. Sestavite številke do 24 zadenete različna darila. Darila se delijo vsakih 8 dni. Do-kažite 1000 praznih škatlic in številke do 25 zadenete Ford-auto.

Najboljši in najekonomičnejši

ELEKTROMOTORJI

iz znanih čeških tovarn

Škodovi zavodi v Plzinu

se nahajajo v velikosti 1/4 do 30 k. s. stalno na zalogi v Ljubljani. - Obrnite se na

Zastopstvo Škodovih Zavodov, Ljubljana

Selenburgova ulica 7. - Telefon 2966

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljani brat in stric, gospod

CIRIL PIBERNIK

želez. nadkretničar v pokou

dne 1. maja t. l. po dolgem, mučnem trpljenju, previden s svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal. - Pogreb nepozabnega se bo vršil v petek, 3. maja 1929 ob 1/5 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 2. maja 1929. Globoko žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Od dela in 76 letne poti življenja izmučen je zaprl za vedno svoje trudne oči danes ob 10.20 naš predobri soprog, ljubljani oče, stari oče in tast, gospod

Pharm. Mag.

Jakob Radoslav Hočevar

emer. lekarnar ter posestnik na Vrhniki in Zg. Brniku.

Blagopokojnega smo položili na mrtvaški oder na Vrhniki, kjer se v petek, dne 3. maja ob 3 popoldne blagoslovi in potem prepelje v rojstno hišo na Zgornji Brnik pri Cerkljah, odkoder se bo vršil pogreb v soboto ob 3 popoldne na farno pokopališče v Cerkljah.

Vrhnika - Zgornji Brnik, dne 1. maja 1929.

KRISTINA HOČEVAR roj. SADNIKAR, soproga. - Pharm. Mag. STANKO s soprogo ANICO, lekarnar na Vrhniki. - Pharm. Mag. SLAVKO s soprogo NADO, lekarnar v Šiški. - MARINKA ANDREJČIČEVA s soprogo Dr. ANTONOM, odvetnikom. - IGOR, TOUSSAINT, RADO, vnuki.

Brez drugega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

T. C. Bridges:

Na pomoč!

29

Roman.

»Jaz pa sem Mr. Price (Mister Prajs) in govorim iz konzulata namesto profesorja Thorolda. Odšel je z mojim predstojnikom v pristanišče. Spoznal je, da bo moral en teden ostati v Riu, ker je pa vročina tako huda, se hoče preseliti v zasebni hotel na griču Tres Montes. Zato vam sporoča, da vzemite seboj svojo anteno in radio, odidite v omenjeni hotel in tam postavite svoj radio!«

»Prav,« odvrne Jim. »Kakšen pa je naslov?«

»Nro. 3, Calle Constantino (Kulje Konstantino), Tres Montes. Ste si zabeležili?«

Jim si naslov zapiše. »Sem, hvala lepa! Ali naj tam počakam?«

»Da. Profesor pride tja še tekom dneva. Z Bogom!«

»En teden ostati tukaj!« pravi Jim sam pri sebi, ko polagoma stopa proti hotelskemu uradu. »Škoda!« Nato pa vpraša uslužbenca, ki je bil Amerikanec. »Ali morem naročiti taksi?«

»Seveda!« mu mož odgovori. »Pravkar čaka eden pred vrati.«

Poi se je precej vlekla po pobočjih za mestom in Jim je imel dosti časa za ogledovanje. Sijajne trgovine in nič manj sijajni avtomobili so ga kar očarali. Tudi legi mesta se kar ni mogel načuditi.

Končno pa krene avto na neko stransko cesto, ki je bila pa jako razdrapana. Hiše so tukaj stale precej narazen in vsaka je bila s ceste umaknjena, vse pa

v vrtovih, polnih drevja. Šofer ustavi pred vrati ene teh hiš in Jim izstopi.

»Ali je to Tres, Calle Constantino?« vpraša Jim, da se prepriča.

»Si, senjor!« mu odgovori voznik ter nastavi roko za voznino. Jim vidi, da prihaja iz hiše proti vrtnim vratom nek možak, zato namigne vozniku, naj izloži njegov zaboj ter ga plača in odpusti.

28. Ujet in pod ključem.

Človek, ki je odprl vrtna vrata, je bil čokat in bolj podoben skladiškemu nosaču ko pa hišnemu strežaju.

»Nesel bom zaboj v hišo, gospod,« nagovori Jima.

»Kaj! Vi ste Anglež?« vzklikne Jim presenečen.

»Da, gospod. Ime mi je Drew (Dru = Andrej). V tej hiši smo sami Angleži. Mislim, da je Mr. Thorold prav zato pri nas najel stanovanje.«

»No, to me na res veseli,« reče Jim. »Ali mi morete pomagati, da neseva ta zaboj v hišo?«

»Nikar se ne trudite! Saj ga lahko sam nesem!« pravi možakar in v tem že zadene zaboj na rame ter odide z njim po stezi.

Jim mu sledi in tako prideta v lepo, pa precej prazno dvorano.

»Kam naj vam nesem to reč?« vpraša možak.

»To je oprema za radio,« mu pove Jim. »Ali je Mr. Thorold določil kakšno sobo za ta namen?«

»Da, zgoraj prav na vrhu je, gospod,« odvrne njegov spremljevalec in gre po stopnicah gor. Hiša je imela le dve nadstropji in Jima je vodnik pripeljal v majhno sobico. ki je imela okno na zadnji strani hiše. »To je soba za radio,« reče vodnik. »Na stropu

ima zaklopna vrata, zato lahko radio montirate, kakor hočete. Prinesem vam lestvo in nekaj orodja, ki ga boste potrebovali.

Drew je bil jako postrežljiv in Jim je bil vesel, da je profesor našel tako dobro hišo za stanovanje. Zdaj pa je imel pred seboj nalogo, postaviti radio in če mogoče dobiti zvezo z Uptonom. Gotovo ga bo brezmejno veselilo, ako izve, da so že v Braziliji. Zato se spravi takoj na delo. Streha je bila ravna in Drew mu je pomagal postaviti drog. Kakor je bilo videti, se je Drew na to stvar nekoliko razumel in je Jimu pravil, da je nekoč služil v trgovini strojev.

Ko je bil drog postavljen, je Jim Drewu rekel, da bo ostalo lahko sam izvršil. V resnici pa le ni maral, da bi možak videl vse posamezne dele radia, dasi ni imel vzroke za nezaupnost. Tako je torej Drew odšel in Jim je delo sam nadaljeval.

Tekom ene ure je bilo vse po njegovi volji urejeno. Šel je torej dol v sobico, se usedel in nataknil slušala, da se prepriča, kaj lahko dobi. Seveda je vedel, da Upton klicati pred nočjo nima pomena. Kmalu je spoznal, da deluje radio prav dobro, kajti dobival je Morzejeve znake z ladij na morju.

Tu pa potrkla Drew.

»Po lestvo sem prišel, gospod,« se opraviči »Okna moram zbrisati.« Vzame torej lestvo in odide.

Tedaj pa je bila ura že skoraj ena, zato je začel Jim misliti, ali se ne bi bilo dobro pobrigati za kosilo. Še dobro, da se je spomnil na to, kajti v vsej hiši ni videl doslej nikogar razven Drewa in bila je hiša čudovito mirna ves čas, ko je delal.

18 Si, senjor! pomeni: Da, gospod!

Svojo izredno bogato zalogo vseh vrst svile, kakor tudi drugega najmodernejšega letnega blaga priporoča tvrdka

Ustanovljeno 1835.

FRANC KSAV. SOUVAN

Ljubljana, Mestni trg 24.

Ure za birmo

Zlatnina-Srebrnina
Poročna darila za
ženine in neveste

F. Čuden

Ljubljana, Prešernova 1

Javljamo tužno vest, da nas je zapustila in se preselila v boljšo večnost nenadomestljiva žena in zlata mamica, oziroma teta, gospa

Mimi Polách roj. Zalar

trgovka in posestnica

po kratki in mukepolni bolezni. — Pogreb se bo vršil v petek, dne 3. maja ob 3 popoldne iz mrtvašnice splošne javne bolnice na pokopališče k Sv. Križu, kjer položimo blažopokojnico v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 2. maja 1929.

EDO POLÁCH,
sopro.EDICA, JELKA, EDO,
otroci.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Bukova in hrastova drva

suha in polsuha, eventuelno tudi same okroglice kupim za dobavo junij, julij, avgust vsako množino

FRANC OSET, Sv. Peter v Sav. dol.

Lesni nakupovalec

za nakup mehkega lesa v Savinjski in Dravski dolini se išče. V poštev pridejo le reflektanti, večji nakupovalci z večletno prakso v lesni stroki — Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja pod: »NAKUPOVALEC« na upravnishstvo »Slovenec«.

Gremij lekarnarjev za Slovenijo
javlja tužno vest, da je dolgoletni član, gospod

Ph. Mr. Jakob Hočevar

lekarnar

danes dopoldne na Vrhniki preminul.
Ljubljana, dne 1. maja 1929.

Predsedstvo

Zahvala

Vsem, ki so spremili našo predrago mamo, taščo itd., gospo

Franciško Berbuč

k večnemu počitku, izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. Bog povrni!
Zagorje - Ljubljana, 2. maja 1929.

ZALUJOČI OSTALI.

K nebeškemu očetu se je preselil včeraj dne 2. maja 1929 ob 7 zjutraj po dolgotrajnem, z mučeniško vdanostjo prenašanem trpljenju, potolažen s Kruhom izvoljencev, naš dobri in srčno ljubljeni sin in brat, gospod

Vojteh Hrabalek

ekonomski uradnik Javne bolnice v Celju

potem ko nam je bil skozi 24 let svojega, nad in načrtov polnega življenja v srečo in veselje.

Na poslednji zemeljski poti — od hiše žalosti, Vodnikova ul. 6, na celjsko okoliško pokopališče — bomo nepozabnega pokojnika spremili jutri, dne 4. maja ob 4 popoldne.

Sv. maša za dušni mir rajnega se bo darovala v ponedeljek, dne 6. maja ob 7 zjutraj v celjski župni cerkvi.

Naša tolažba je v Njem, ki je Oče naš in Gospod-Tolažnik.

Celje, dne 3. maja 1929.

**Žalujoci starši, brat in sestra
in ostali sorodniki.**